

Слаѓана Јакимовиќ
Ирена Богданоска
Мендима Алиу

МАТЕМАТИКА

ЗА ТРЕТО ОДДЕЛЕНИЕ

Драги ученици,

Започнува новата училишна година и вие сте ученици во третото одделение. И оваа година ќе се соочите со предизвиците на математичките истражувања.

Вие сте истражувачи на математичките знаења. Уживајте во истражување на непознатото и не плашете се да згрешите. Грешките се поправаат кога ќе се обидеме да ги пронајдеме. Секоја грешка е можност да се разбере подобро.

Сите содржини ќе ги изучувате започнувајќи со различни активности или игри во училницата или надвор од неа подготвени од вашите наставници. Следете ги внимателно упатствата на своите наставници и бидете активни секој час.

На секоја страница ќе учите нешто ново поврзувајќи го со она што претходно го учевте, ќе најдете прашања, објаснувања и примери на решавање задачи. Разговарајте за нив и обидете се да ги разберете, при тоа истражувајте со користење материјали или низ игра, а потоа самостојно решавајте ги задачите. Кога некој проблем не ви е разбирлив, обидете се да го прикажете со модели. Моделите може да бидат коцки, картички, стапчиња..., но може и да ги направите од картон или да ги нацртате. Смислувајте стратегии за решавање задачи и тестирајте ги како што тоа го правите кога играте игри на мобилен телефон или на компјутер. Разговарајте со другарите, објанувајте ги своите решенија, обидувајте се да ги разберете решенија на другарите и да откриете нови.

И најголемите научници грешат, но прифаќаат дека можеби згрешиле. Бидете скромни и проверувајте ги своите решенија. Само на тој начин може да си ги пронајдете грешките и да ги поправите. Тоа ќе ве доведе до повисоки нивоа на знаења и разбирање математика. На некои страници ќе решавате задачи поврзани со секојдневниот живот и ќе можете да ги проверите своите знаења со нивна примена при решавање проблемски задачи.

Ви посакуваме многу успех и пријатни доживувања во учењето математика!

Од авторките

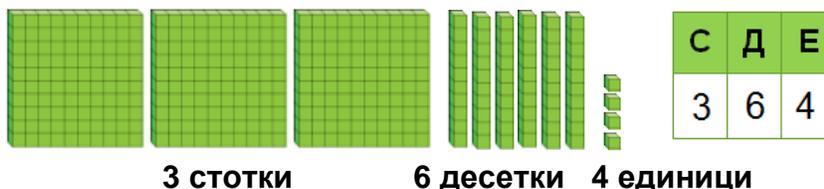
БРОЕВИ И БРОЕЊЕ

БРОЕВИТЕ ДО 1000

Броење, читање и запишување

$364 = 300 + 60 + 4$ триста шеесет и четири

Определување месна вредност на цифрите

Споредување и подредување

Бројот 364 е помал од бројот 463.

$$364 < 463$$

Бројот 463 е поголем од бројот 364.

$$463 > 364$$

Препознавање и користење редни броеви

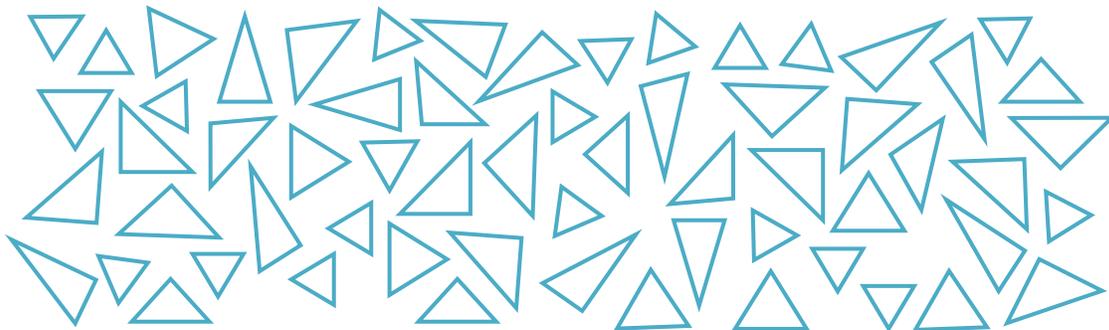
Триста шеесет и четвртиот ден во годината е по триста шеесет и третиот ден, а пред триста шеесет и петтиот ден.

Групирање парни и непарни броеви

Бројот 364 е парен број, а броевите 363 и 365 се непарни броеви.

БРОЕЊЕ ДО 1000

1. а) Колку вкупно триаголнициња има на цртежот? Процени!

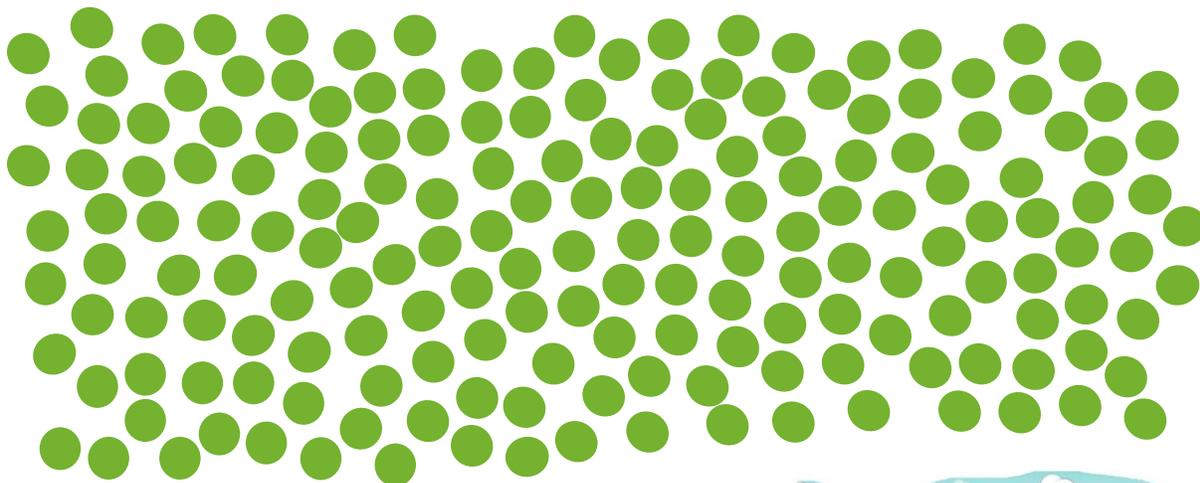
б) Изброј ги триаголницињата. Дали направи добра проценка?

в) Сега број по 10 триаголници и заокружувај ја секоја група од 10 триаголници. Што забележуваш?

2. а) Прво процени колку зрна грашок има на цртежот. Потоа изброј ги сите.

б) Сега број по 10 зрна и заокружувај ја секоја група од 10 зрна. Спореди ги броевите добиени со броење по 1 зрно и по 10 зрна.

в) Кој од учениците во паралелката направи најдобра проценка?

3. Колку чекори правиш на патот од училиште до дома? Прво процени, а потоа провери броејќи ги чекорите на патот од училиште до дома. Дали направи добра проценка?

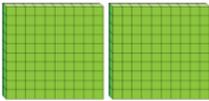
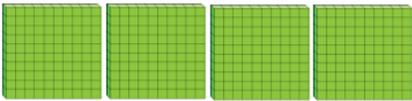
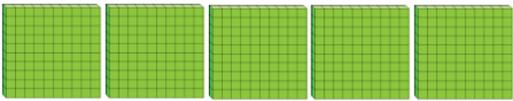
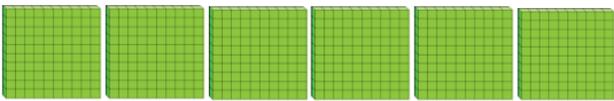
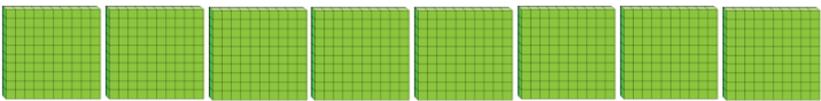
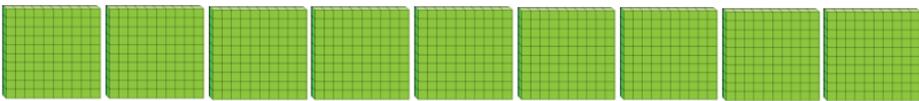
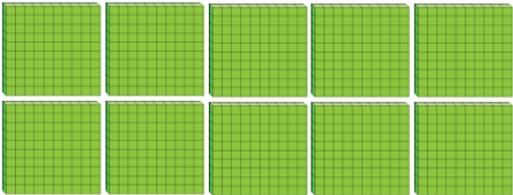
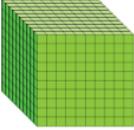

ЧИТАЊЕ И ПИШУВАЊЕ БРОЕВИ ДО 1000

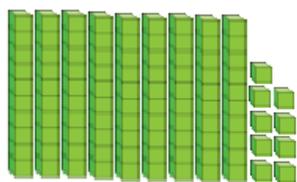
Кој број е за 1 поголем од 9? _____ Кој број е за 1 поголем од 99? _____

Кој број е за 1 поголем од 199? Кој број е за 1 поголем од 999?

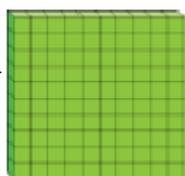
Дали знаеш како се нарекуваат и како се запишуваат тие броеви?

Модел од коцки	Број
	100 сто
	200 двесте
	300 триста
	400 четиристотини
	500 петстотини
	600 шестотини
	700 седумстотини
	800 осумстотини
	900 деветстотини
 = 	1000 илјада

За 1 помал од 100 е 99.

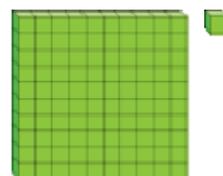
100

За 1 поголем од 100 е 101.

← за 1 помал

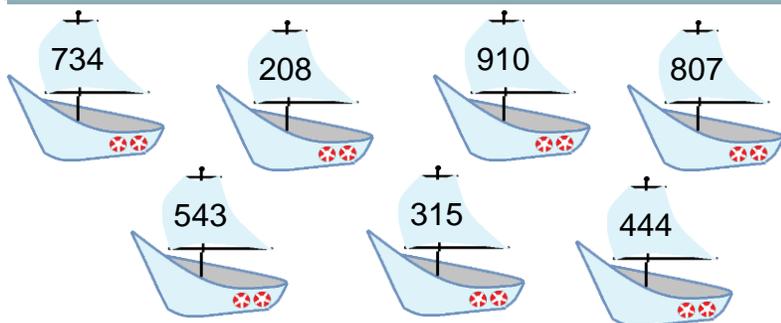
→ за 1 поголем

1. Кој е бројот запишан со цифри на едрото на секое од бротчињата?

Пиратот Петар внимателно го чита и го запишува секој од броевите.

Прочитај го и запиши го со зборови бројот запишан на секое од бротчињата.

734	Седумстотини триесет и четири
208	
910	
807	
543	
315	
444	

2. Прочитај и запиши ги со цифри броевите:

двесте осумнаесет

петстотини дваесет и еден

шестотини и шест

деветстотини деведест и девет

3. Заокружи го бројот што е запишан правилно.

Триста триесет и пет

335

305

Седумстотини седумнаесет

770

717

Осумстотини и девет

809

899

СТОТКИ, ДЕСЕТКИ И ЕДИНИЦИ

Матеј и Јана се потсетуваат што претставуваат единиците, десетките и стотките.

10 единици = 1 десетка
10 Е = 1 Д

Д	Е
1	0

10 десетки = 1 стотка
10 Д = 1 С

С	Д	Е
1	0	0

Десет единици заедно претставуваат **една десетка**.

Десет десетки заедно претставуваат **една стотка**.

Што претставуваат десет стотки заедно?

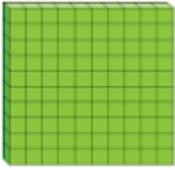
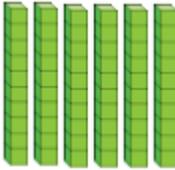
Десет стотки заедно претставуваат **една илјада**.

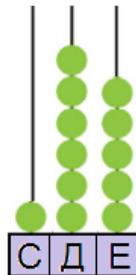
10 стотки = 1 илјада

И	С	Д	Е
1	0	0	0

1 илјада = 10 стотки = 100 десетки = 1000 единици

Пример. Колку коцки има Лена?

Стотки С	Десетки Д	Единици Е
		
1	6	5
1 стотка или 100	6 десетки или 60	5 единици или 5

Бројот може да се прикаже и со сметалка.

Имам **сто шеесет и пет** коцки.

Бидејќи

1 стотка = 100 единици,

1 десетка = 10 единици,

1 стотка = 10 десетки,

забележуваме дека:

165 = 165 единици

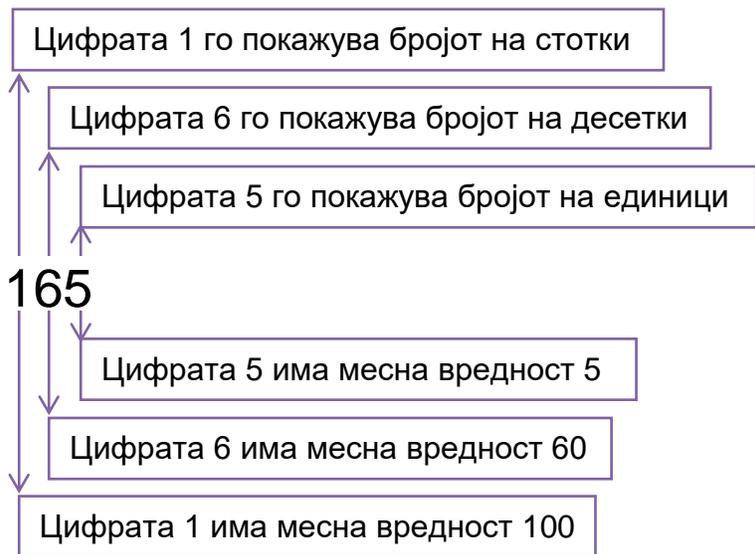
= 16 десетки и 5 единици

= 1 стотка 6 десетки и 5 единици

Бројот може да се претстави како збир на стотки, десетки и единици:
 $165 = 100 + 60 + 5$
 $= 1С + 6Д + 5Е$

Вредноста на цифрата зависи од местото на коешто се наоѓа цифрата. Од таа причина, ја нарекуваме **месна вредност на цифрата**.

1. Колку стотки, десетки и единици има бројот прикажан со модел? Запиши!

Претстави го секој од броевите со цртање соодветен број кругови на сметалката.

Потоа запиши го со зборови секој од броевите.

С	Д	Е
2	0	0

двесте

С	Д	Е

С	Д	Е

С	Д	Е

2. Колку коцки има во секоја група? Запиши го бројот со цифри и со зборови.

3. Определи ја месната вредност на цифрите.

С	Д	Е
7	5	1
5	2	9
2	1	4

Во бројот 751, цифрата 7 има месна вредност 7 стотки.

Во бројот 751, цифрата 1 има месна вредност _____.

Во бројот 529, цифрата 9 има месна вредност _____.

Цифрата 2 има месна вредност 2 стотки во бројот _____.

Цифрата 5 има месна вредност 5 стотки во бројот _____.

4. а) Запиши четири трицифрени броеви чија цифра на десетки е 8.

□ □ □ □

б) Запиши пет трицифрени броеви чија цифра на стотки има месна вредност 900.

□ □ □ □ □

в) Запиши број во кој цифрата 9 има месна вредност 9 стотки, цифрата на десетките е 4 и цифрата 0 има месна вредност 0 единици.

Нацртај соодветен број кругови на сметалката.

С	Д	Е

□

5. Кои од следниве тврдења се точни? Објасни зошто.

а) Бројот 208 има 208 единици.

б) Бројот 208 има 20 десетки и 8 единици.

в) Бројот 520 има 520 десетки.

г) Бројот 186 има 18 стотки и 6 единици.

Третата десетка е составена од броевите 21, 22, ..., 30. Втората стотка ја сочинуваат броевите од 101 до 200.

6. Запиши ги сите трицифрени броеви од:

а) третата десетка од втората стотка. _____

б) осмата десетка од петтата стотка. _____

в) првата десетка од десеттата стотка. _____

БРОЕЊЕ ПО 1, ПО 10 И ПО 100 ДО 1000

1. а) Почни од обоено поле, број по 10 напред и обој го секое десетто поле со бојата со која обоено полето од коешто започна. Прочитај ги броевите по ред.

б) Почни од поле со пречкртан број, број по 10 наназад и пречкртувај го секој десетти број. Прочитај ги броевите по редоследот по којшто ги пречкртуваше.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90
91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
101	102	103	104	105	106	107	108	109	110
111	112	113	114	115	116	117	118	119	120
121	122	123	124	125	126	127	128	129	130
131	132	133	134	135	136	137	138	139	140
141	142	143	144	145	146	147	148	149	150
151	152	153	154	155	156	157	158	159	160
161	162	163	164	165	166	167	168	169	170
171	172	173	174	175	176	177	178	179	180
181	182	183	184	185	186	187	188	189	190
191	192	193	194	195	196	197	198	199	200

Што забележуваш? Какви се цифрите на единици на броевите што се добиваат со броење по 10 напред или наназад од даден број?

БРОЕЊЕ ПО 1, ПО 2, ПО 5, ПО 10 И ПО 100

1. Број по 1, по 2, по 5, по 10 или по 100 и запиши ја вкупната вредност на парите.

а.	<div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 60px; height: 30px; background-color: #e6e6fa;">100 ден.</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 60px; height: 30px; background-color: #e6e6fa;">100 ден.</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 60px; height: 30px; background-color: #e6e6fa;">100 ден.</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 60px; height: 30px; background-color: #e6e6fa;">100 ден.</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 60px; height: 30px; background-color: #e6e6fa;">100 ден.</div> </div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 60px; height: 30px; background-color: #e6e6fa; margin-top: 10px;">100 ден.</div>		<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 60px; height: 20px; background-color: white;">ден.</div>
б.			<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 60px; height: 20px; background-color: white;">ден.</div>
в.	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 60px; height: 30px; background-color: #4169e1; color: white; display: flex; align-items: center; justify-content: center;">50 ден.</div> 	<p>50, 55, 60, 65, _____</p>	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 60px; height: 20px; background-color: white;">ден.</div>
г.	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 60px; height: 30px; background-color: #e6e6fa; display: flex; align-items: center; justify-content: center;">100 ден.</div> 		<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 60px; height: 20px; background-color: white;">ден.</div>
д.	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 60px; height: 30px; background-color: #e6e6fa; display: flex; align-items: center; justify-content: center;">100 ден.</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 60px; height: 30px; background-color: #e6e6fa; display: flex; align-items: center; justify-content: center; margin-left: 20px;">100 ден.</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 60px; height: 30px; background-color: #4169e1; display: flex; align-items: center; justify-content: center; margin-left: 20px;">50 ден.</div> 		<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 60px; height: 20px; background-color: white;">ден.</div>
е.	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 60px; height: 30px; background-color: #e6e6fa; display: flex; align-items: center; justify-content: center;">100 ден.</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 60px; height: 30px; background-color: #4169e1; display: flex; align-items: center; justify-content: center; margin-left: 20px;">50 ден.</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 60px; height: 30px; background-color: #add8e6; display: flex; align-items: center; justify-content: center; margin-left: 20px;">10 ден.</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 60px; height: 30px; background-color: #add8e6; display: flex; align-items: center; justify-content: center; margin-left: 20px;">10 ден.</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 60px; height: 30px; background-color: #add8e6; display: flex; align-items: center; justify-content: center; margin-left: 20px;">10 ден.</div> 		<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 60px; height: 20px; background-color: white;">ден.</div>
ж.	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 60px; height: 30px; background-color: #e6e6fa; display: flex; align-items: center; justify-content: center;">100 ден.</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 60px; height: 30px; background-color: #e6e6fa; display: flex; align-items: center; justify-content: center; margin-left: 20px;">100 ден.</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 60px; height: 30px; background-color: #e6e6fa; display: flex; align-items: center; justify-content: center; margin-left: 20px;">100 ден.</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 60px; height: 30px; background-color: #e6e6fa; display: flex; align-items: center; justify-content: center; margin-left: 20px;">100 ден.</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 60px; height: 30px; background-color: #add8e6; display: flex; align-items: center; justify-content: center; margin-left: 20px;">10 ден.</div> 		<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 60px; height: 20px; background-color: white;">ден.</div>

БРОЕЊЕ ПО 4, ПО 3, ПО 6 И ПО 9

1. Број по 4 и изброј ги ливчињата на сите четирилисни детелинки на сликата.

4, 8, 12, _____, _____, _____, _____, _____, _____, _____, _____.

2. Број по 3 и изброј колку вкупно **розови** цветови има на сликата.

3, 6, 9, _____, _____, _____, _____, _____, _____, _____, _____.

3. Број по 6 и изброј ги сите **сини** ливчиња на цветовите на сликата.

6, 12, 18, _____, _____, _____, _____, _____, _____, _____, _____.

4. Број по 9 и изброј колку вкупно **портокалови** крукчиња има на сликата.

9, 18, _____, _____, _____, _____, _____.

6. а) Со **жолта** боичка обој го полето на **секој трети број** почнувајќи од бројот 3.
- б) Потоа со **црвена** боичка заокружи го **секој деветти број** почнувајќи од бројот 9.
- в) На крајот, со **сина** боичка пречкртај го **секој шести број** почнувајќи од бројот 6.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90
91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
101	102	103	104	105	106	107	108	109	110
111	112	113	114	115	116	117	118	119	120
121	122	123	124	125	126	127	128	129	130
131	132	133	134	135	136	137	138	139	140
141	142	143	144	145	146	147	148	149	150
151	152	153	154	155	156	157	158	159	160
161	162	163	164	165	166	167	168	169	170
171	172	173	174	175	176	177	178	179	180
181	182	183	184	185	186	187	188	189	190
191	192	193	194	195	196	197	198	199	200

Дали има заокружен или пречкртан број што не е во жолто поле? Зошто?

7. Број според дадените насоки и запиши ги броевите во тетратката.

а) Почнувајќи од бројот 160 број по 4 нанапред до бројот 192.

б) Почнувајќи од бројот 108 број по 3 наназад до бројот 90.

Провери ги своите одговори на табелата со броевите до 200.

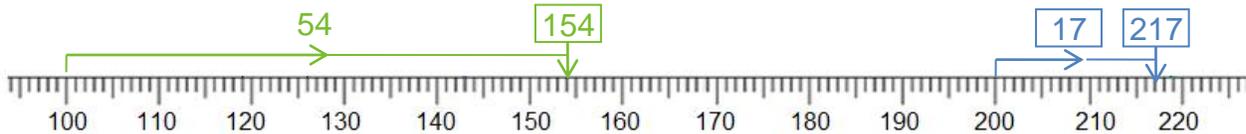
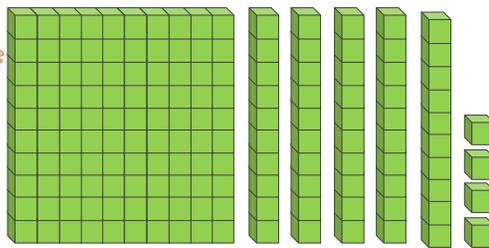
ОЗНАЧУВАЊЕ БРОЕВИ НА БРОЈНАТА ПРАВА

Хана и Адриан објаснуваат како се претставуваат броевите на бројната права.

Бројот 154 е 54 единици десно од бројот 100.

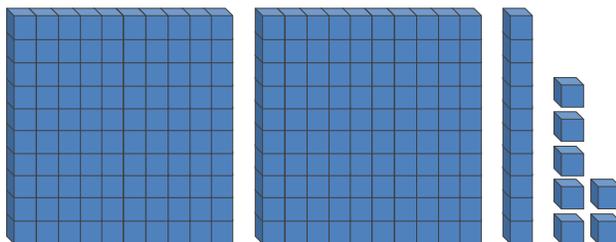
Бројот 154 е поголем од 100 за 54 единици.

$$154 = 100 + 54$$

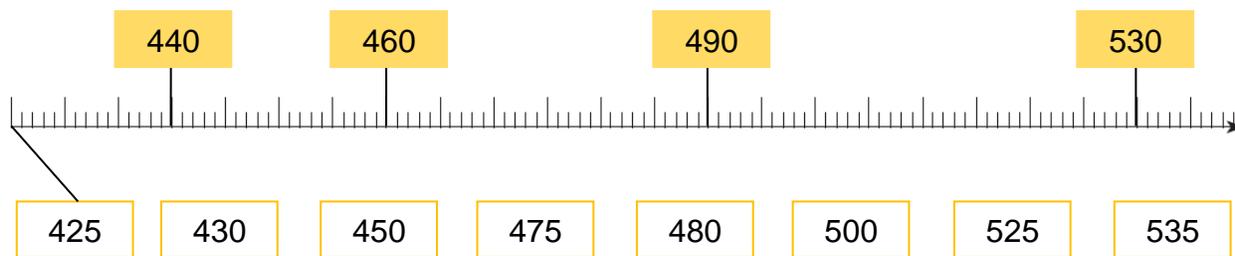

А бројот 217 е за 17 поголем од бројот 200.
217 е 17 единици десно од 200.

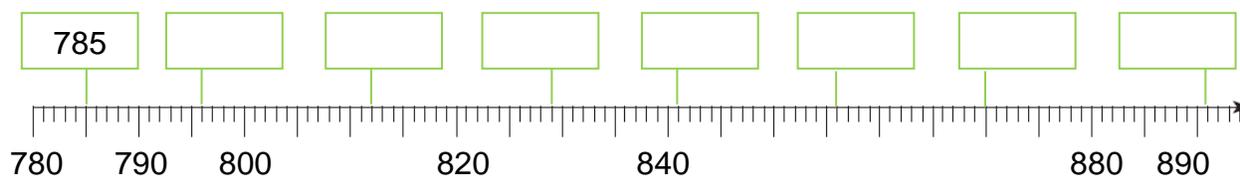
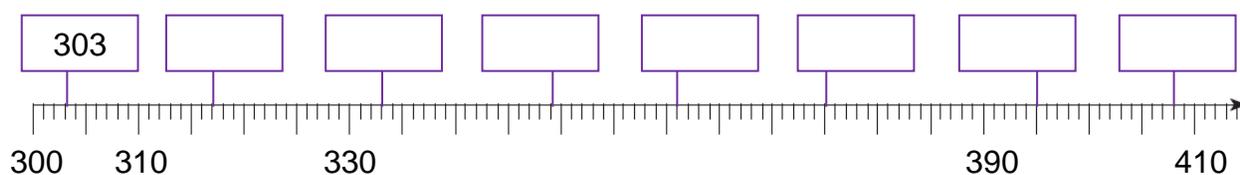
$$217 = 200 + 17$$

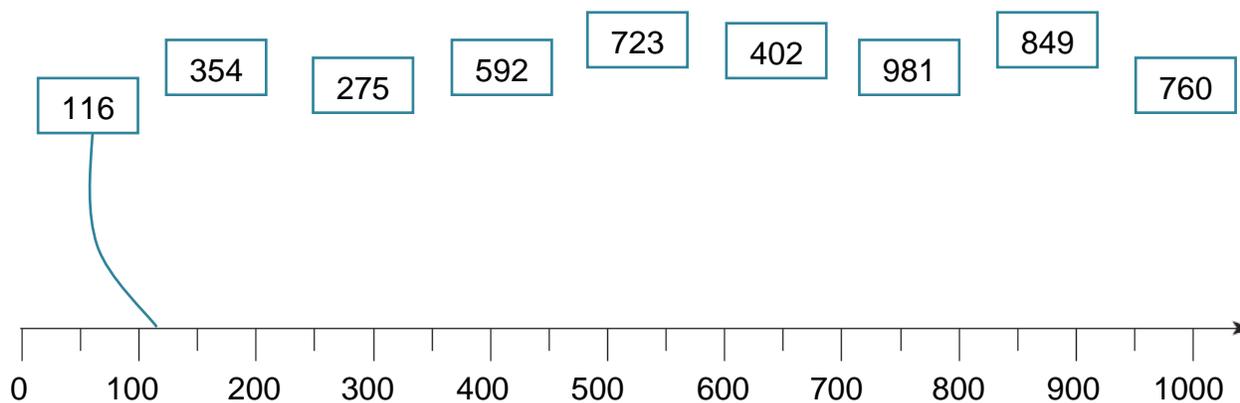
1. Поврзи го секој од броевите под правата со неговото место на бројната права.

2. Во правоаголничето запиши го бројот што е означен на бројната права.

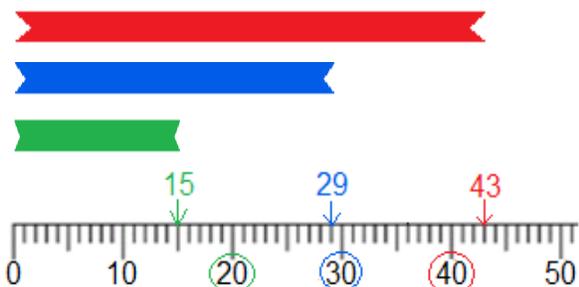
3. За секој од броевите направи проценка за неговото место на бројната права и потоа поврзи. Спореди го својот одговор со одговорите на своите другари и објасни како ја направи проценката.

ЗАОКРУЖУВАЊЕ БРОЕВИ НА НАЈБЛИСКАТА ДЕСЕТКА И СТОТКА

Пример 1.

Црвената лента е долга 43 cm,
сината 29 cm, а зелената 15 cm.

Ќе ги заокружime должините на лентите на **најблиската десетка**.

Бидејќи 43 е поблиску до 40 отколку до 50, **црвената** лента е долга околу 40 cm.

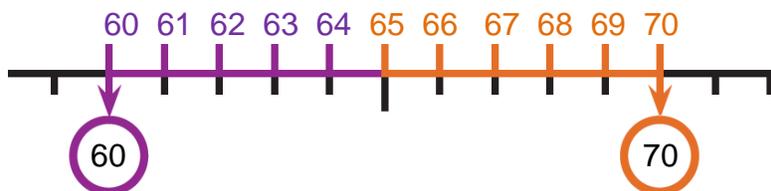
Сината лента е долга околу 30 cm, бидејќи 29 е поблиску до 30 отколку до 20.

Иако 15 е еднакво блиску и до 10 и до 20, бројот 15 го заокружуваме на 20 и велime дека **зелената** е долга приближно 20 cm.

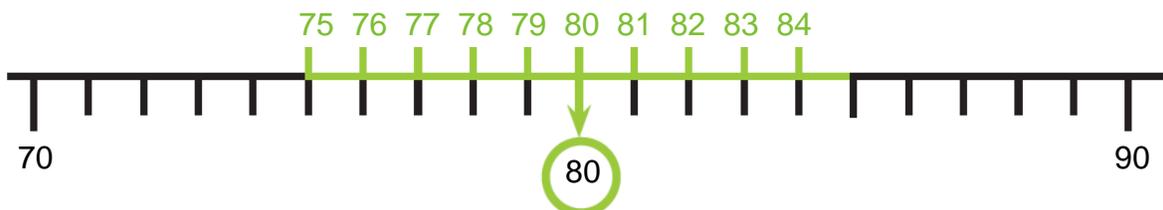
Ако **цифрата на единици** на бројот е **1, 2, 3 или 4**, тој број се заокружува на **пониската десетка**.

Ако **цифрата на единици** на бројот е **5, 6, 7, 8 или 9**, тој број се заокружува на **повисоката десетка**.

Пример 2. Броевите 61, 62, 63 и 64 се заокружуваат на бројот 60, а броевите 65, 66, 67, 68 и 69 се заокружуваат на бројот 70.

Пример 3. Бројот 80 е најблиската десетка за броевите:

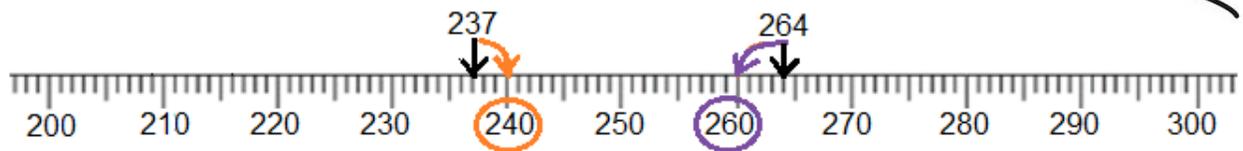

Пример 4. Милена и Горазд се качувале по јажиња. Милена се изјазила до висина од 264 cm, а Горазд до висина од 237 cm.

Ќе ги заокружине висините до **најблиската десетка**.

Милена се изјазила на висина приближно еднаква на 260 cm.

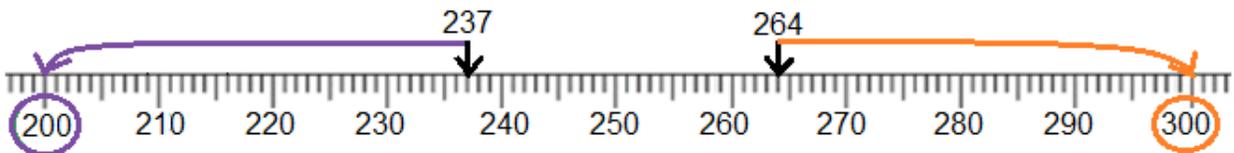
Горазд се изјазил на висина приближно еднаква на 240 cm.

Сега ќе ги заокружине висините до **најблиската стотка**.

Бидејќи 237 е поблиску до 200 отколку до 300, Горазд е на висина приближно еднаква на 200 cm.

Бидејќи 264 е поблиску до 300 отколку до 200, Милена е на висина приближно еднаква на 300 cm.

Ако **последните две цифри** на бројот претставуваат **број помал од 50**, тој број **се заокружува на пониската стотка**.

Ако **последните две цифри** на бројот претставуваат **број поголем од 50 или 50**, тој број **се заокружува на повисоката стотка**.

Пример 5. Најблиската стотка за броевите 401, 402, . . . 448 и 449 е бројот 400.

Најблиската стотка за броевите 450, 451, 452, . . . 498 и 499 е бројот 500.

1. Броевите што ги запишал Висар заокружи ги на најблиската десетка.

76 ⇒ _____

283 ⇒ _____

94 ⇒ _____

665 ⇒ _____

816 ⇒ _____

391 ⇒ _____

2. Броевите што ги запишала Тина заокружи ги на најблиската стотка.

283 ⇒ _____

956 ⇒ _____

147 ⇒ _____

349 ⇒ _____

364 ⇒ _____

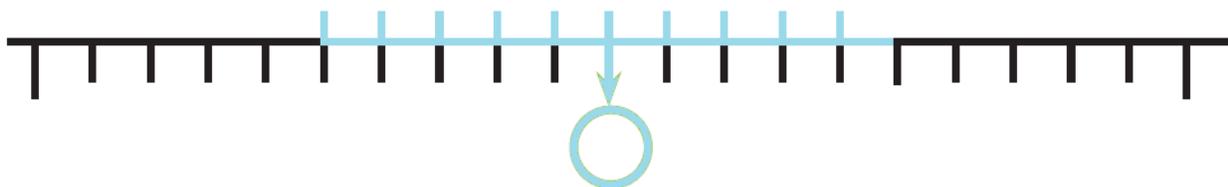
651 ⇒ _____

3. Стефан собира монети од по 10 денари и ги става во метална кутија. Тој има собрано одреден број денари во кутијата. Ги пребројал, точно го заокружил бројот на најблиската стотка и извикал: „Имам околу 900 денари!“

Кој е најмалиот можен број денари во кутијата? _____

Кој е најголемиот можен број денари во кутијата? _____

Објасни зошто! Прикажи го одговорот и на бројната права.

4. Во училиштето на Ангелина се одржува акција за собирање пластични шишиња. Секој ден таа во табела го запишува бројот на пластични шишиња што го собрале учениците од нејзината паралелка точно заокружен на најблиската десетка.

Во последната колона од табелата запиши го бројот на шишиња што е можно да биле собрани секој од наведените денови.

Ден	Број заокружен на најблиската десетка	Можен број шишиња собрани тој ден
Понеделник	230	225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234
Вторник	180	
Среда	370	
Четврток	410	
Петок	540	

СПОРЕДУВАЊЕ БРОЕВИ ДО 1000

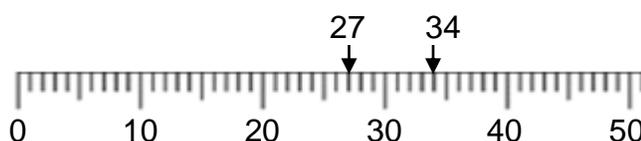
Лорик и Ендри граделе куќи, замоци, кули и други градби од коцки.

Прво направиле куќа од 34 коцки, а потоа куќа од 27 коцки.

За која куќа биле искористени повеќе коцки?

Бидејќи во бројот 34 има 3 десетки, а во бројот 27 има само 2 десетки, $34 > 27$.

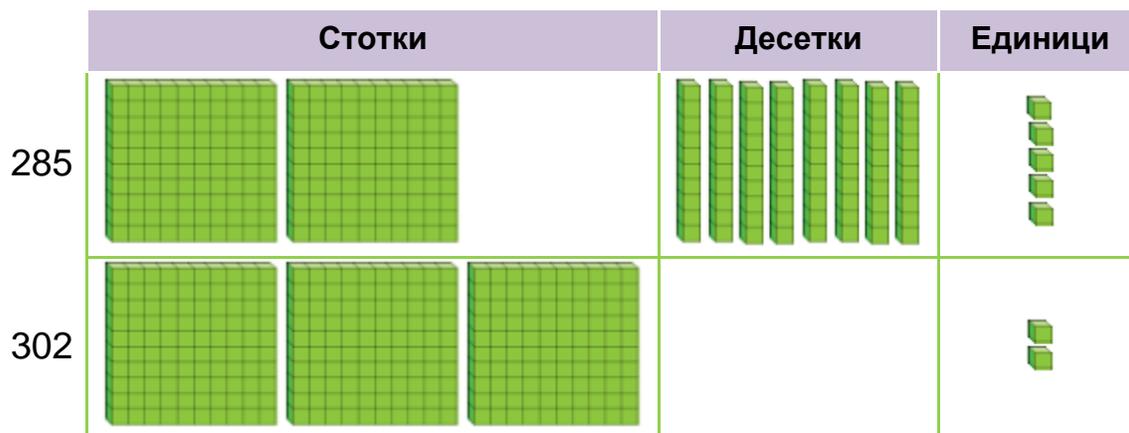
На бројната права бројот 34 се наоѓа десно од бројот 27, $34 > 27$. Првата куќа е составена од повеќе коцки.

Третата градба што ја направиле била дворец од 285 мали коцкички.

Нивната четврта градба била тврдина од 302 мали коцкички.

Која од овие две градби била направена од повеќе коцкички?

Бројот 285 има 2 стотки, а бројот 302 има 3 стотки. Бидејќи $2С < 3С$, $285 < 302$.

Означи ги броевите на бројната права.

1. Запиши ги броевите претставени со модели. Потоа спореди ги и во кругот запиши го точниот знак $<$, $=$, $>$. Објасни како споредуваш.

Стотки			Десетки	Единици	Број
					<input type="text"/>
					<input type="text"/>

2. Спореди и во кругот запиши го точниот знак $<$, $=$ или $>$. Објасни како спореди.

167 224

278 198

565 565

986 896

312 213

999 1000

738 837

483 483

601 469

3. Избери еден од дадените броеви и запиши го во правоаголничето така што споредбата ќе биде точна.

211 <
112 212 202

693 >
936 963 639

871 <
782 827 872

4. Запиши број во облачето за да биде точно равенството.

616 <

395 =

> 989

299 >

5. Сара и Артан се ученици од два различни града. И двајцата патуваат кон Охрид, но се движат по различни патишта. Во моментот кога покрај патот Сара гледа табла со натпис „Охрид 132 km“, Артан забележува табла со натпис „Охрид 98 km“.

Кој од нив двајцата е поблиску до Охрид во тој момент?

ПОДРЕДУВАЊЕ БРОЕВИ ДО 1000

Подреди ги по големина растојанијата од училиште до домовите на учениците.

Катерина

148 m

Јаков

419 m

Ана

430 m

Дино

194 m

Лена

403 m

Борис

97 m

Прво ги споредуваме цифрите на стотките, па цифрите на десетките и на крајот цифрите на единиците на броевите.

Бројот 97 е помал од 100, а останатите броеви се поголеми од 100. Најблиску до училиштето живее Борис.

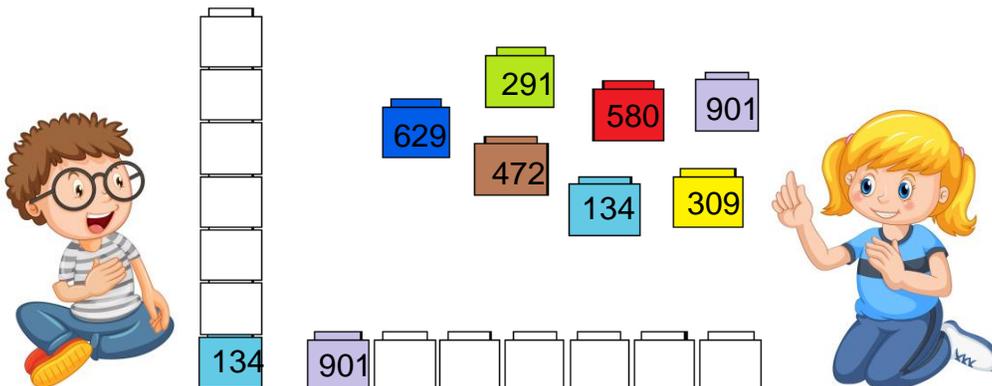
Броевите 148 и 194 имаат најмала цифра на стотките, но цифрата на десетките на 148 е помала од цифрата на десетките на 194. Затоа $148 < 194$.

Броевите 419, 430 и 403 имаат иста цифра на стотките, но различна цифра на десетките. Добиваме:

С	Д	Е
1	4	8
4	1	9
4	3	0
1	9	4
4	0	3
	9	7

$$97 < 148 < 194 < 403 < 419 < 430.$$

1. Васил и Ива ги подредуваат коцките означени со броеви. Васил ги подредува коцките почнувајќи од коцката со најмал број, а Ива почнува со коцката со најголем број. Како ги подредиле коцките Ива и Васил? Обој и запиши!

2. Подреди ги броевите по големина почнувајќи од најголемиот број.

621, 489, 563, 275, 310, 612 и 593

621 > > > > > >

3. Запиши ги подредени по големина сите броеви што се меѓу броевите 698 и 705.

< < < < <

4. Алексеј, Софија, Мартин и Теа ги подредуваат броевите почнувајќи од најголемиот до најмалиот број.

Провери и означи со Т во квадратчето за точно подредена низа.

а) 226, 623, 786, 862, 918

б) 828, 746, 658, 211, 221

в) 999, 859, 645, 328, 128

г) 513, 400, 381, 318, 18

5. Почнувајќи од најмалиот запиши ги подредени по големина

а) сите броеви што се составени од четири полни стотки и три полни десетки.

Кој е најмалиот број во низата? _____ Кој е најголемиот број во низата? _____

б) сите трицифрени броеви од осмата десетка од втората стотка.

Кој е најмалиот број во низата? _____ Кој е најголемиот број во низата? _____

в) сите трицифрени броеви од деветтата десетка од шестата стотка

Кој е најмалиот број во низата? _____ Кој е најголемиот број во низата? _____

РЕДНИ БРОЕВИ

Мартина го запишала редниот број во азбуката на секоја буква од своето име.

М – шеснаесетта буква **а** – прва буква **р** – дваесет и прва буква

т – дваесет и трета буква **и** – еднаесетта буква **н** – седумнаесетта буква

На каков начин се формираат редните броеви поголеми од бројот 20?

1. Запиши го со зборови редниот број на буквите од своето име.

2. **Потсети се!** Запиши го со зборови редниот број на секој месец во годината.

Јануари е првиот месец во годината.

Јули е _____ месец во годината.

Ноември е _____ месец во годината.

Септември е _____ месец во годината.

Февуари е _____ месец во годината.

Август е _____ месец во

Март е _____ месец во годината.

Јуни е _____ месец во годината.

Декември е _____ месец во годината.

Април е _____ месец во годината.

Октомври е _____ месец во годината.

Мај е _____ месец во годината.

3. Во табелата се дадени редните броеви на некои денови од годината. Запиши го секој од редните броеви со зборови.

35	Триесет и петти
57	
60	
98	
101	
134	
297	
300	
365	

4. Ивана, Јане, Мелек и Леон учествувале на атлетска трка со вкупно 206 ученици. По завршувањето на трката Ивана била сто дваесет и втора, Јане бил веднаш по неа, Леон бил претпоследен, а Мелек пристигнала за едно место пред Ивана. Запиши го со редни броеви редоследот според кој Јане, Мелек и Леон стигнале на целта.

Јане

Мелек

Леон

ПАРНИТЕ И НЕПАРНИТЕ БРОЕВИ

Лука и Катја размислуваат за парните и на непарните броеви.

Броевите што може да се запишат како збир на два еднакви броја се нарекуваат **парни броеви**.

Бројот 14 е парен бидејќи $14 = 7 + 7$.

Бројот 150 е парен број бидејќи $150 = 75 + 75$.

Бројот 25 не е парен, $25 = 12 + 12 + 1$.
Бројот 25 е **непарен!**

1. Кој од следниве броеви е парен, а кој е непарен: 31, 46, 19, 420, 201?

Запишувај како во решениот пример:

31 е непарен бидејќи $31 = 15 + 15 + 1$.

46

19

201

420

2. Во табелата долу со **сина** боичка обој ги полињата со **парните броеви**, а со **црвена** боичка обој ги полињата со **непарните броеви**. Што забележуваш?

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90
91	92	93	94	95	96	97	98	99	100

Како може да ги разликуваме парните од непарните броеви без да проверуваме за секој број дали тој број е збир на два еднакви природни броја?

Секој парен број има цифра на единици 0, 2, 4, 6 или 8.

Секој непарен број има цифра на единици 1, 3, 5, 7 или 9.

3. Што се крие во табелата? Обој ги само полињата со парни броеви и откриј!

138	999	512	315	765	208	966	698	637	399	776	818	478
790	827	400	223	563	372	831	525	421	689	604	101	392
854	503	654	611	287	456	108	122	787	235	550	849	382
312	276	948	116	365	888	773	909	279	723	362	441	158
123	425	849	700	109	670	526	374	861	178	950	607	292

4. Запиши ги

а) парните броеви поголеми од 205, а помали од 215. _____

б) непарните броеви што се меѓу броевите 718 и 731. _____

в) трицифрените парни броеви чија цифра на стотки е 3, а цифра на десетки е 7.

г) непарните броеви од четвртата стотка чија цифра на десетки е 6.

5. **Игри со броеви!** Запиши ги дадените цифри на картички. Формирај ги и потоа запиши ги сите.

а) трицифрени непарни броеви што може да се формираат од картичките

Решение:

409, _____

б) трицифрени парни броеви што може да се формираат од картичките

Решение:

в) трицифрени непарни броеви што може да се формираат од картичките

Решение:

ПРОБЛЕМСКИ ЗАДАЧИ СО НИЗИ БРОЕВИ

Ајде да ги продолжиме низите броеви и да ги запишеме следните пет члена.

а) 850, 860, 870, 880, , , , ,

б) 506, 504, 502, 500, , , , ,

С	Д	Е
8	5	0
8	6	0
8	7	0
8	8	0

С	Д	Е
5	0	6
5	0	4
5	0	2
5	0	0

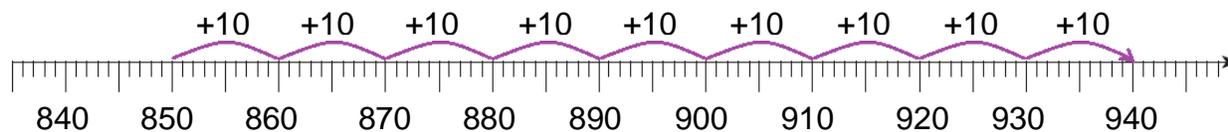
Прво ќе го откриеме правилото според коешто е формирана секоја низа!

а) Секој следен број во низата 850, 860, 870, 880 . . . е за 10 поголем од претходниот број.

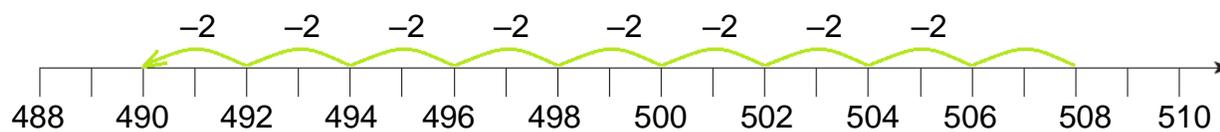
850, 860, 870, 880, 890, 900, 910, 920, 930

Ќе ги означиме броевите на бројната права:

б) Секој следен број во низата 506, 504, 502, 500 . . . е за 2 помал од претходниот.

506, 504, 502, 500, 498, 496, 494, 492, 490

1. Продолжи ја низата броеви со следните пет членови. Запиши го правилото.

а) 481, 483, 485, 487, , , , ,

Секој следен број е за _____ од претходниот број.

б) 132, 232, 332, 432, , , , ,

Секој следен број е за _____ од претходниот број.

в) 655, 650, 645, 640, , , , ,

Секој следен број е за _____ од претходниот број.

г) 350, 340, 330, 320, , , , ,

Секој следен број е за _____ од претходниот број.

д) 89, 92, 95, 98, , , , ,

Секој следен број е за _____ од претходниот број.

Може да користиш табела со месните вредности, бројната права или друго средство.

2. Откриј го правилото според кое е формирана низата броеви. Запиши ги броевите што недостигаат.

Се обидувам да откријам за колку се разликуваат соседни броеви од низата. Со запишување некогаш почнувам од назад.

а) 79, 80, , , 83, , , 86

Секој следен број е за _____ од претходниот број.

б) 704, , 702, 701, , , 698,

Секој следен број е за _____ од претходниот број.

в) 935, , 931, , 927, , 923, 921

Секој следен број е за _____ од претходниот број.

в) 520, , , , 504, 500, 496,

Секој следен број е за _____ од претходниот број.

АЈДЕ ДА ПРОВЕРИМЕ ШТО НАУЧИВМЕ

1. Кои броеви ги запишале Мила, Марко, Дритон и Вања?

Прочитај ги и запиши ги со зборови.

324

489

691

999

2. Запиши го со цифри и со зборови бројот што се состои од

а) 5 стотки, 6 десетки и 3 единици,

→

б) 40 десетки и 2 единици

→

в) 8 стотки и 9 единици

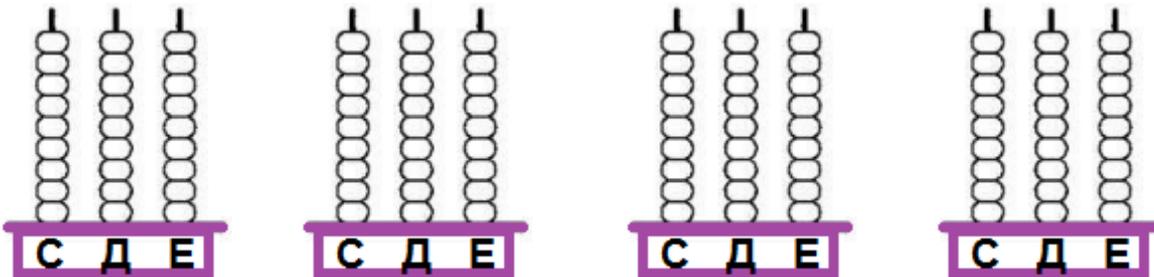
→

3. Марија сака да ги заокружи сите броеви чија цифра на десетки е цифрата 2. Кои броеви ќе ги заокружи Марија? Заокружи ги и прочитај ги!

624	312	242	224	112
132	202	920	502	22

4. Обој точен број тркалца за да ги претставиш ги броевите 106, 315, 510 и 842 на сметалките.

5. Прочитај ги броевите што ги запишал Илијан.

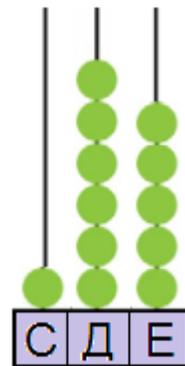
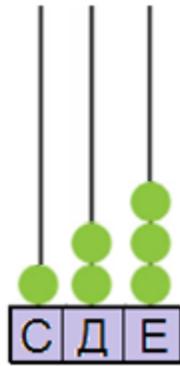
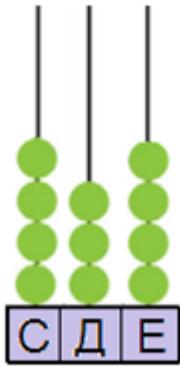
- а) Во кој од дадените броеви цифрата 7 има месна вредност 700? _____
- б) Во кој број на местото на десетки стои цифрата 7? _____
- в) Во бројот 173 цифрата на стотките е _____ и има месна вредност _____.
- г) Кој од броевите има најголема цифра на десетките? _____
- д) Во кои од броевите цифрата на стотките и цифрата на единиците е иста? _____

6. Запиши го секој од броевите како збир од стотки, десетки и единици.

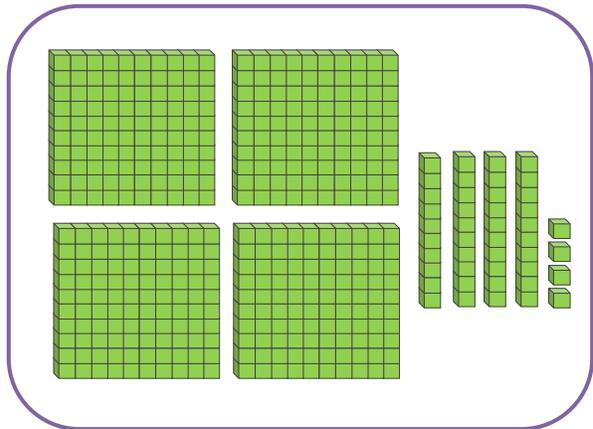
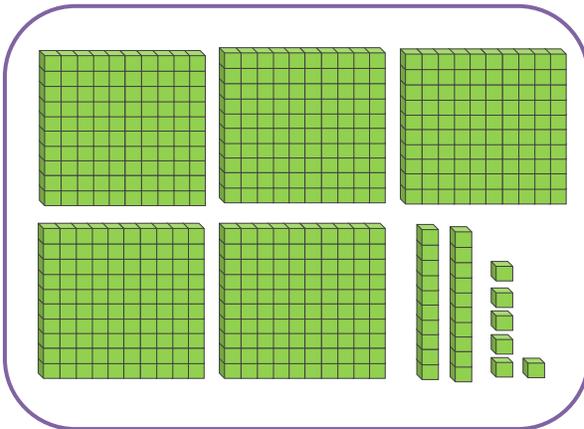
а)

б)

в)

7. Запиши ги сите броеви

а) броејќи од бројот 757 до бројот 763.

б) броејќи по 10 од бројот 680 до бројот 740.

в) броејќи по 100 од бројот 362 до бројот 962.

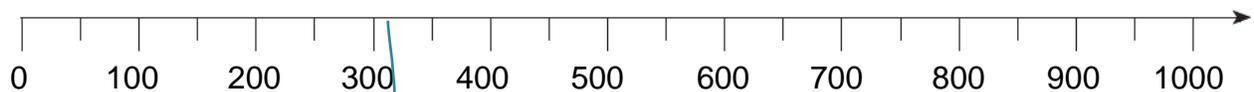

8. Процени каде се наоѓа секој од броевите на бројната права и поврзи.

четирстотини
дваесет и седум

триста и педесет

Двесте и деветнаесет

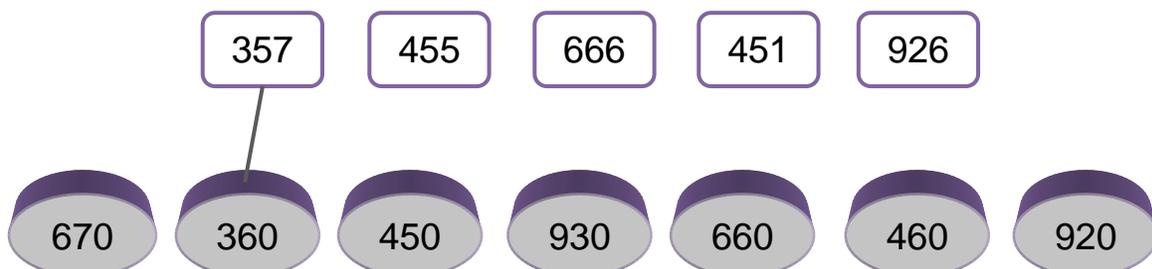

триста и пет

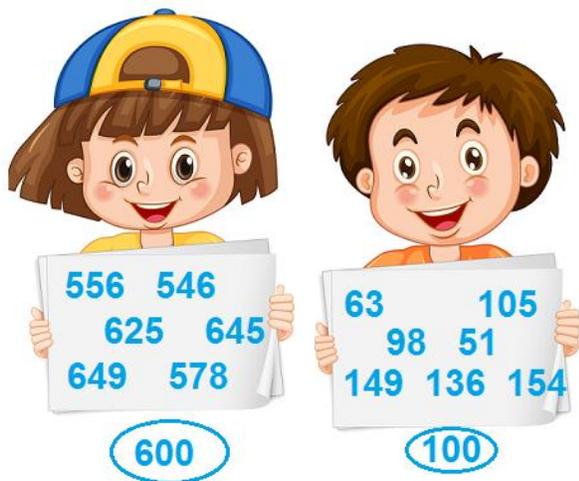
двесте деведесет и девет

триста четириесет и три

9. Кој број на која најблиска десетка се заокружува? Поврзи!

10. Дадените броеви се заокружени на најблиската стотка. Пронајди го и пречкртај го натрапникот.

11. Заокружи го секој од броевите на најблиската десетка и на најблиската стотка. Пополни ја табелата.

Број	Најблиска десетка	Најблиска стотка
426		
155		
923		
89		
734		
108		
654		

12. Димитра ги запишала сите броеви што се помали од 927, а се поголеми од бројот 893. Кои броеви ги запишала Димитра?

13. Запиши цифра во квадратчето за да биде точно споредувањето. Во некое од споредувањата има повеќе од еден точен одговор.

$478 < 47 \square$

$2 \square 2 < 212$

$62 \square < 625$

$111 > 1 \square 9$

$331 > 33 \square$

$7 \square 0 > 789$

14. Запиши ги сите трицифрени броеви што се поголеми од бројот 897, а чија цифра на десетки е цифрата 9.

15. Дадени се броевите 384, 415, 501, 256, 396, 400, 307, 318, 498, 654, 365. Смести ги броевите во Кероловиот дијаграм.

	Припаѓа на четвртата стотка	Не припаѓа на четвртата стотка
Парен број		
Непарен број		

16. Запиши ги со зборови редните броеви во табелата.

28	
43	
85	
99	
206	
480	
701	
900	
1000	

17. Откриј ги и запиши ги непознатите броеви во низата.

а) 302, 300, , 296, , , 290, , 286.

Секој следен број е за _____ од претходниот број.

а) 253, 255, , 259, 261, , , 267, .

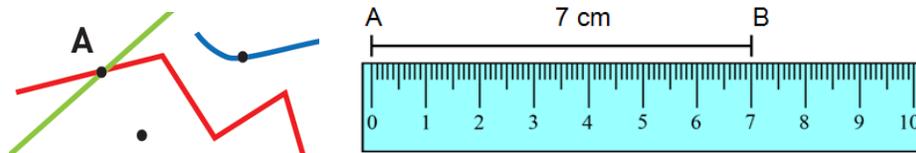
Секој следен број е за _____ од претходниот број.

б) 684, , 704, , 724, , 744, 754, 764, 774.

Секој следен број е за _____ од претходниот број.

ГЕОМЕТРИЈА

Мерење и цртање отсечка

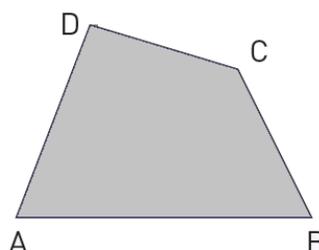
2Д-форми

Разликување 2Д-форми

Четириаголник ABCD

Темиња: A, B, C, D.

Страни: AB, BC, CD, DA.

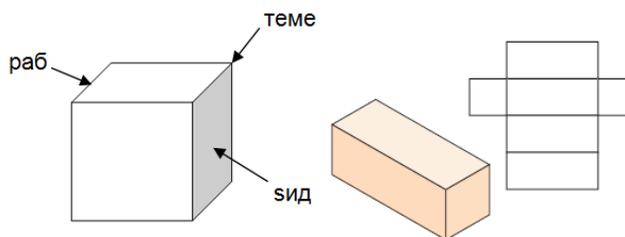

3Д-форми

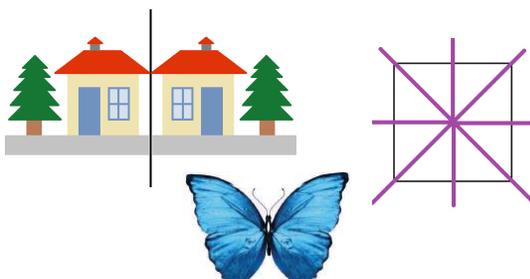
Призма

Разликување 3Д-форми

Мрежи на 3Д-форми

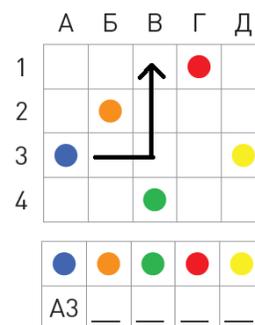
Линија на симетрија и симетрија во околината

Положба, насока и движење

Положба

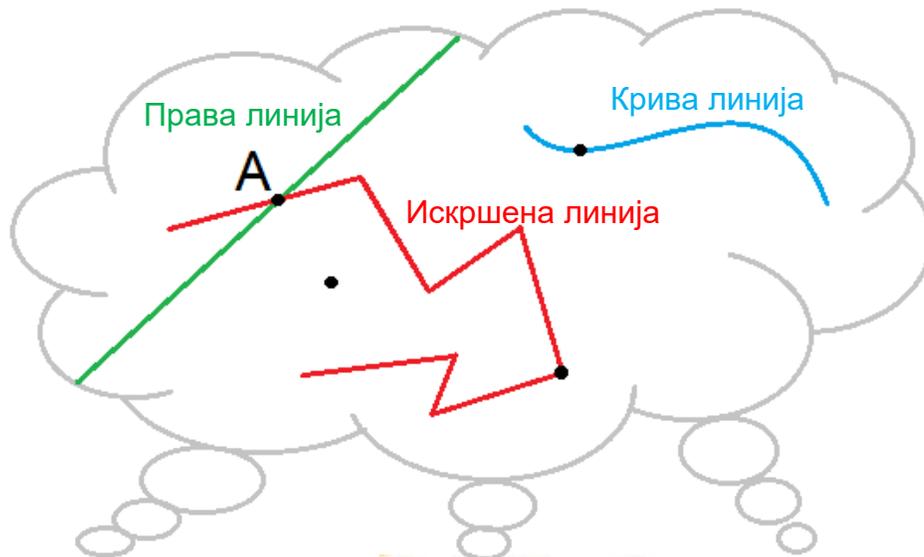
Поместување
налево – надесно,
нагоре – надолу
за даден број
квадратчиња.

ТОЧКА, ПРАВА, КРИВА И ИСКРШЕНА ЛИНИЈА

Потсети се! Што е права, што е крива линија и што е искршена линија?

Михаил, Саша и Димитар размислуваат и се потсетуваат заедно.

Точката А **припаѓа** на две од линиите: правата и искршената линија.

Точката А **не припаѓа** на кривата линија на цртежот.

1. На цртежот горе се означени 4 точки.

Со В именувај ја означената точка што не припаѓа на ниту една од линиите на цртежот горе.

Со С именувај ја означената точка што припаѓа само на искршената линија, но не припаѓа на правата и на кривата линија на цртежот.

Со D именувај ја означената точка што припаѓа само на кривата линија.

2. Помогни ѝ на Елена точно да го пополни Кероловиот дијаграм. Нацртај!

	Искршена линија	Крива линија
Отворена линија		
Затворена линија		

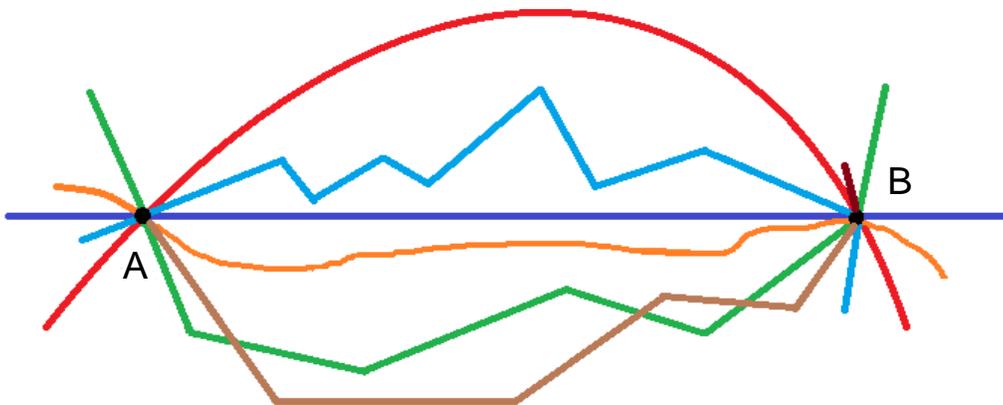

3. Разгледај ги линиите што ги поврзуваат точките А и В.

Темно сината линија е _____ линија.

Искршени линии се _____.

Црвената линија е _____ линија, како што е и _____.

Колку прави линии минуваат низ точките А и В? _____

Дали може да нацрташ друга права линија што минува низ точките А и В? _____

Колку криви линии на цртежот ги поврзуваат точките А и В? _____

Нацртај уште една крива што минува низ точките А и В.

Колку искршени линии на цртежот ги поврзуваат точките А и В? _____

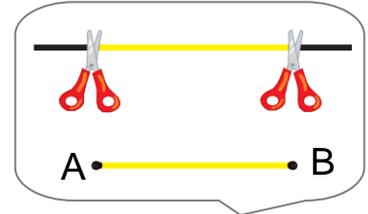
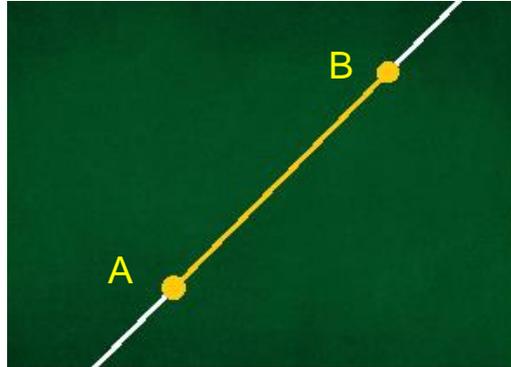
Нацртај уште една искршена линија што минува низ точките А и В.

Колку искршени линии што ги поврзуваат точките А и В може да нацрташ?

ОТСЕЧКА

Симона и Даниел избрале две точки, А и В, на една права.

Делот од правата меѓу точките А и В заедно со нив се нарекува **отсечка АВ**.

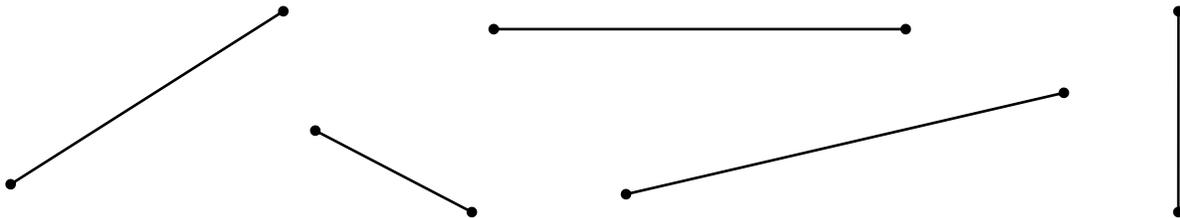
Точките А и В ѝ припаѓаат на отсечката АВ.

Точките А и В се **крајни точки** на отсечката АВ.

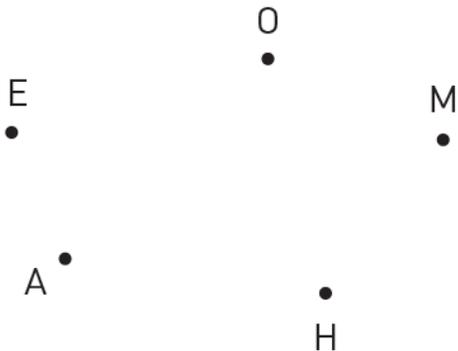
Знам зошто се нарекува отсечка.

1. Означи ги крајните точки на отсечките и именувај ги дадените отсечки.

2. Со помош на линијар нацртај ги следните отсечки: АЕ, ОН, НМ, ОМ.

Три од овие отсечки формираат _____.

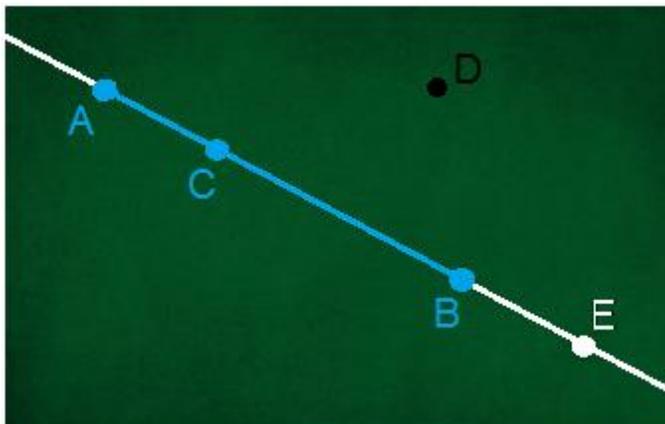

Точката С **припаѓа** на отсечката АВ. Точката D **не припаѓа** на отсечката АВ.

Дали точката Е припаѓа на отсечката АВ?

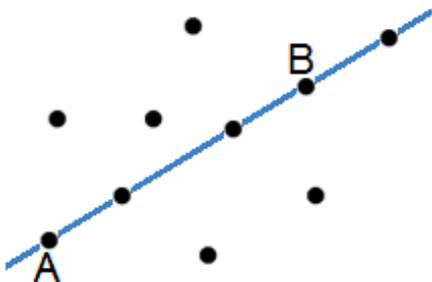
Точката Е **не припаѓа на отсечката АВ** бидејќи не е меѓу точките А и В.

Точката Е **припаѓа на правата** што минува низ точките А и В.

1. а) Со **сина** боичка заокружи ги точките што припаѓаат на отсечката АВ.

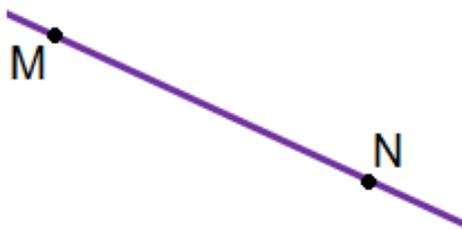
б) Со **црвена** боичка пречкртај ги точките што не припаѓаат на отсечката АВ.

2. На отсечка MN означи:

а) Точки А, В и С што припаѓаат на отсечката MN;

б) Точки D, Е и F што не припаѓаат на отсечката MN.

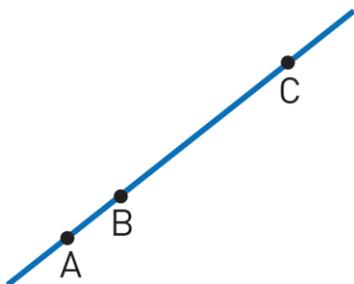
3. На цртежот десно се означени 5 точки.

Со линијар нацртај отсечка АВ така што две од точките припаѓаат на отсечката АВ, а три од точките не припаѓаат.

4. Колку отсечки се означени на секој од цртежите?

а) На правата се означени три точки: А, В и С.

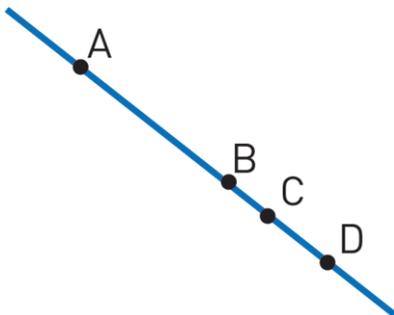
Точките А и В се крајни точки на отсечката АВ.

Точките А и С се крајни точки на отсечката _____.

Точките ____ и ____ се крајни точки на отсечката ВС.

Со три точки на една права се означени _____ отсечки.

б) На правата се означени четири точки: А, В, С и D.

Точките А и В се крајни точки на отсечката АВ.

Точките А и С се крајни точки на отсечката АС.

Точките А и D се крајни точки на отсечката _____.

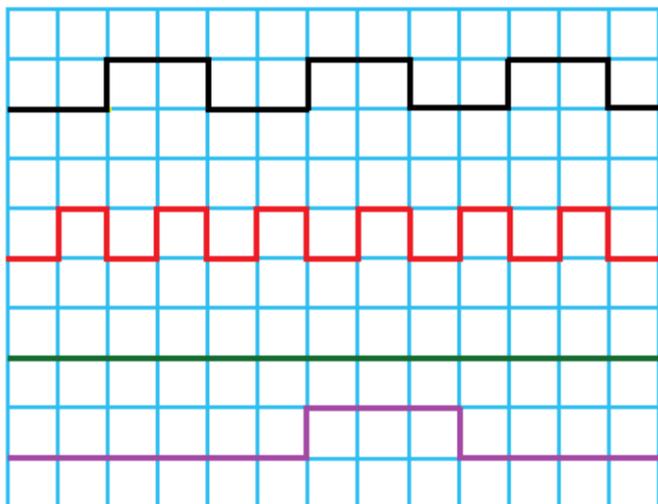
Точките ____ и ____ се крајни точки на отсечката ВС.

Точките В и D се крајни точки на отсечката _____.

Точките ____ и ____ се крајни точки на отсечката CD.

Со четири точки на една права се означени _____ отсечки.

5. Која линија е најдолга, а која е најкуса? Направи проценка без да мериш со линијар.

Одговор:

Проценувам дека најдолга е _____ линија.

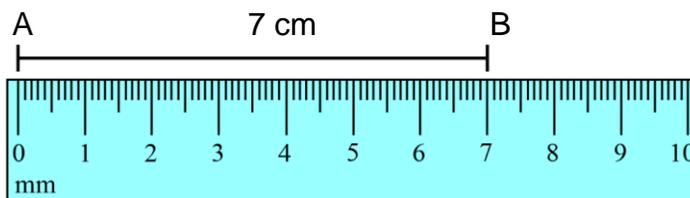
Проценувам дека најкуса е _____ линија.

Како ја направи проценката?
Објасни!

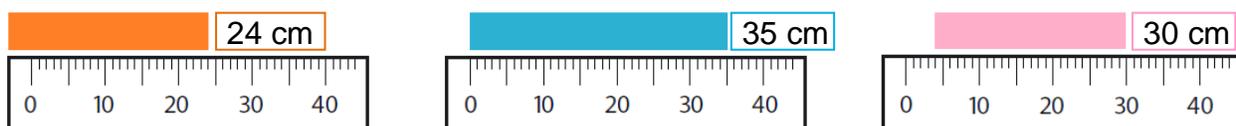
ДОЛЖИНА НА ОТСЕЧКА

Да се потсетиме како се мери должина со помош на линијар.

Должината на отсечката АВ изразена во сантиметри е 7 см.

1. На цртежот долу е прикажано мерењето должина на три ленти.
(На цртежот линијарите и лентите се прикажани со намалена големина.)

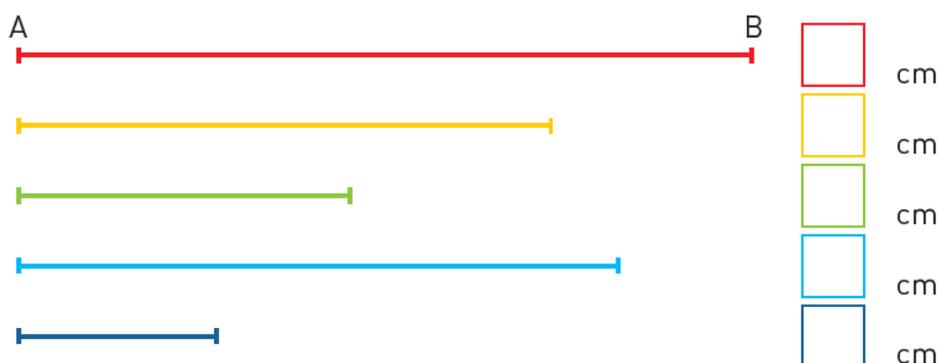

„Само една од лентиве е правилно измерена!“ – тврди Давид.

На кои ленти должините не им се измерени правилно?

Објасни зошто должините на две од лентите не се измерени правилно.

2. Означи ги крајните точки на сите отсечки. Потоа, измери ги и запиши ги должините на отсечките во сантиметри.

Подреди ги дадените отсечки по должина почнувајќи од најкусата.

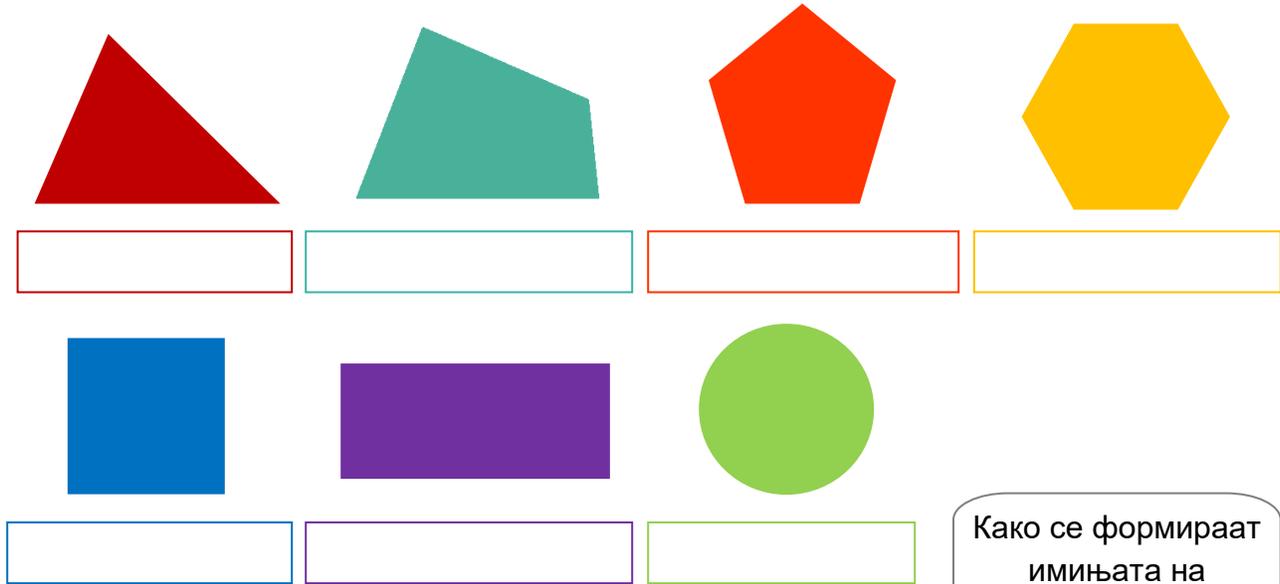
_____, _____, _____, _____, _____.

3. Во тетратката нацртај отсечка АВ со должина 12 см и отсечка CD долга 7 см.

СТРАНИ И ТЕМИЊА НА 2Д-ФОРМИТЕ

Ајде да се потсетиме и да ги запишеме имињата на 2Д-формите што ги учевме.

Како се формираат имињата на 2Д-формите?

Петар и Мина забележуваат интересни нешта за 2Д-формите.

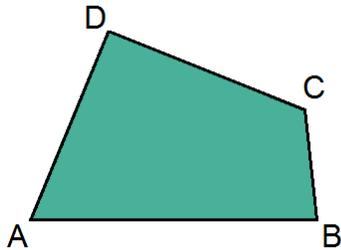
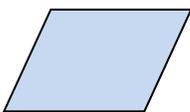
Кога цртам квадрат, правоаголник или кој било четириаголник, цртам затворена искршена линија со четири отсечки.

Секоја од овие четири отсечки е **страна** на четириаголникот.

И квадратот и правоаголникот се четириаголници.

Секоја 2Д-форма со 4 страни е **четириаголник**.

Страните на овој четириаголник се отсечките: АВ, ВС, CD и DA.

Точките А, В, С и D се нарекуваат **темиња** на четириаголникот. Темињата се крајни точки на страните.

Ако 2Д–форма со точно 5 страни и 5 темиња се нарекува петаголник, тогаш 2Д–форма што има точно:

6 страни и 6 темиња се нарекува _____

7 страни и 7 темиња се нарекува _____

8 страни и 8 темиња се нарекува _____

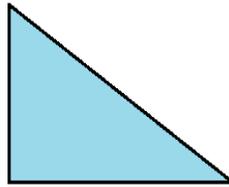
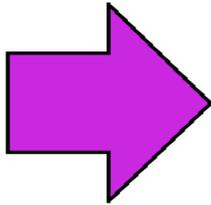
9 страни и 9 темиња се нарекува _____

10 страни и 10 темиња се нарекува _____

Која е формата што ја нацртала Мери? _____

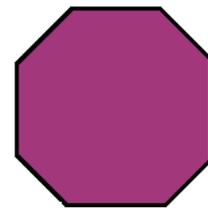
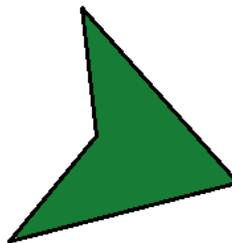
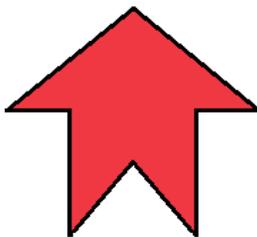
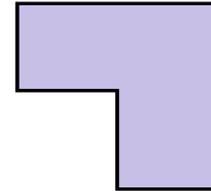
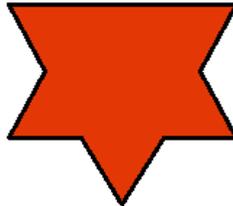
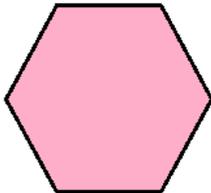

1. Изброј ги страните и темињата на секоја 2Д–форма и запиши го името.

7 страни, 7 темиња

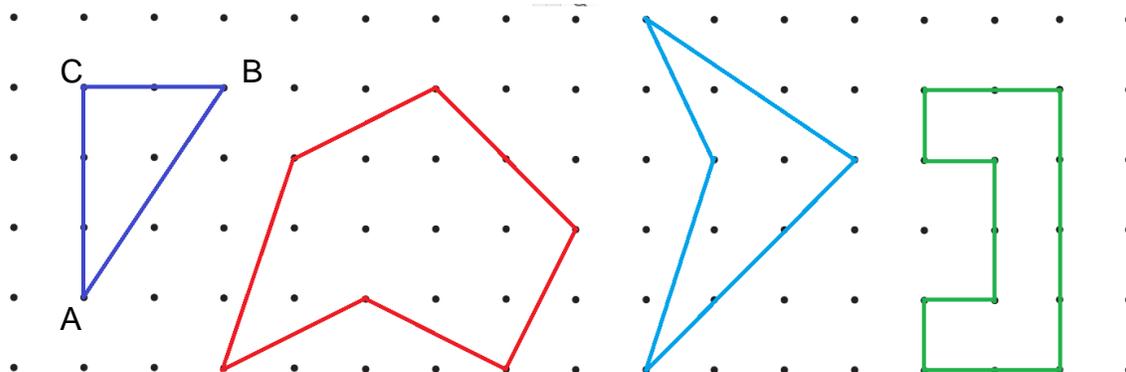
седумаголник

2. Означи ги темињата на секоја од 2Д-формите.

Потоа, во тетратката запиши го името и сите страни на секоја од 2Д-формите.

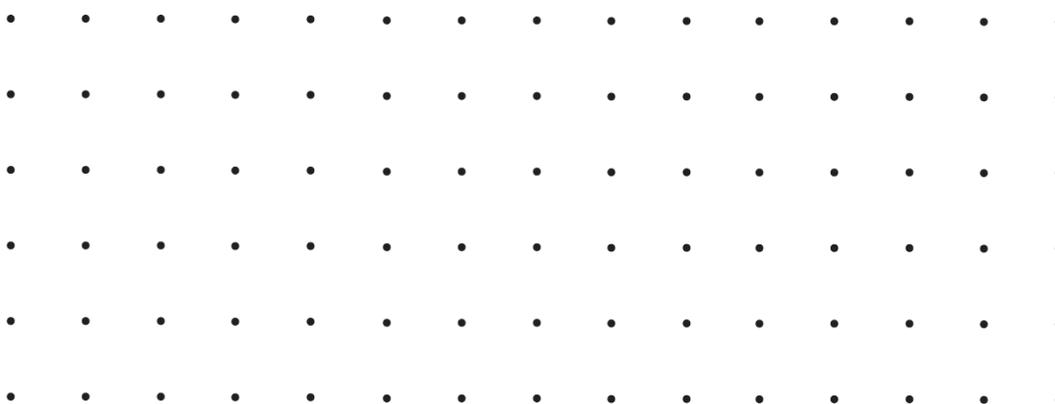
Одговорот за првата 2Д-форма е: Страните на триаголникот ABC се АВ, ВС и СА.

3. Со користење линијар поврзи точен број точки за да нацрташ

а) петаголник

б) деветаголник

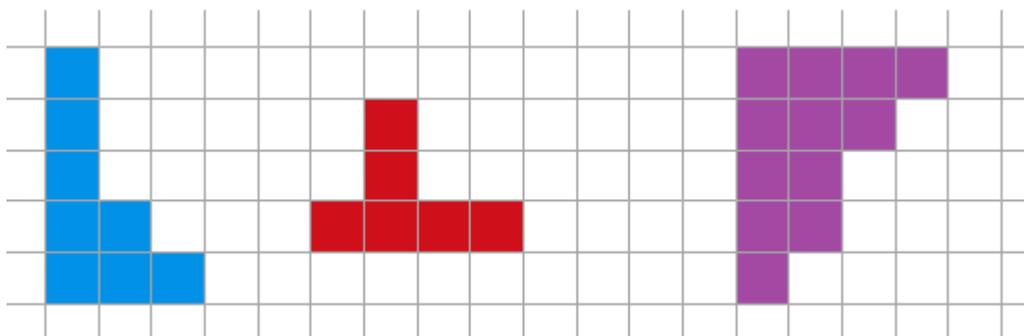
Означи ги темињата и прочитај ги страните на двете форми.

4. Обој најмал број квадратчиња така што од започнатите форми ќе формираш:

правоаголник

квадрат

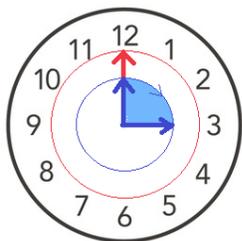
шестаголник.

ПРАВ АГОЛ

Да се потсетиме:

При свртување за четвртина круг стрелките на часовникот прават **прав агол**.

Дали се сеќаваш како се прави модел на прав агол?

1. Земаме лист хартија во форма на квадрат.

2. Го превиткуваме листот на половина.

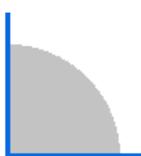
3. Повторно го превиткуваме листот на половина, но попречно.

4. Добиваме лист што е свиткан под **прав агол**.

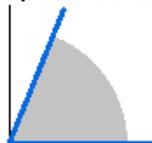
Биди детектив! Откриј кои предмети околу тебе имаат форми со прави агли.

1. Користи го хартиениот модел на прав агол за да откриеш кои агли во формите се прави, кои се поголеми и кои се помали од правиот агол.

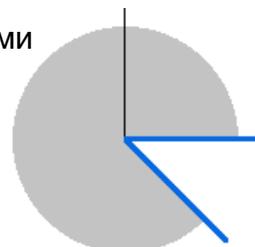
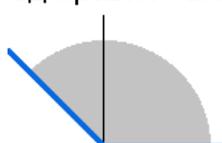
Прав агол

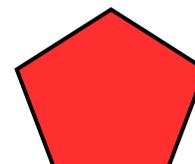
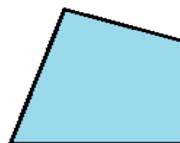
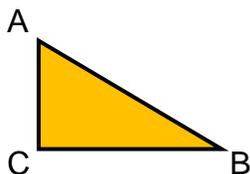
Агол што е помал од правиот агол

Агли што се поголеми од правиот агол

Означи ги темињата на секоја од 2Д-формите. Под секоја форма запиши ги темињата на соодветните агли.

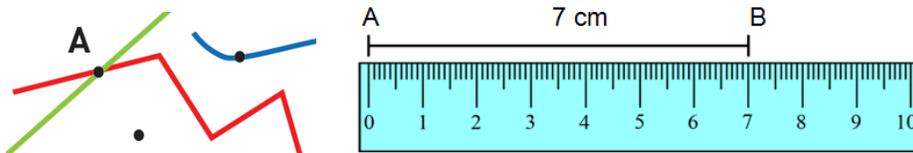
	Триаголник ABC	Четириаголник	Петаголник
Прав агол	C		
Агол помал од правиот	A, B		
Агол поголем од правиот	нема		

2. а) Објасни зошто правоаголникот се нарекува правоаголник.
 б) И квадратот е правоаголник. Објасни зошто!

ГЕОМЕТРИЈА

(ВТОР ДЕЛ ОД ТЕМАТА)

Мерење и цртање отсечка

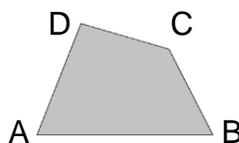

2Д-форми

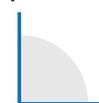
Именување 2Д-форми

Темиња и страни на многуаголник

Разликување 2Д-форми

Прав агол

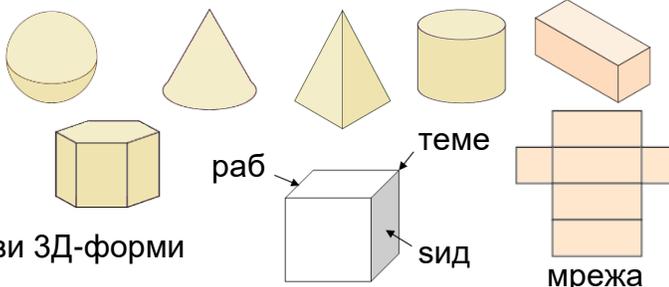

3Д-форми

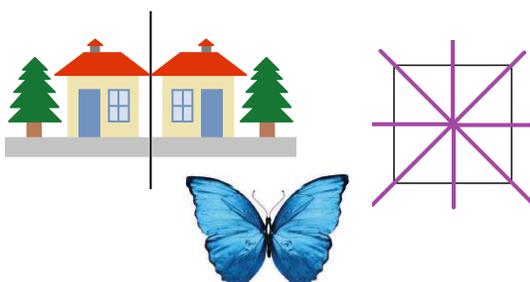
Именување 2Д-форми

Призма

Сидови, темиња и рабови 3Д-форми

Линија на симетрија и симетрија во околината

Положба, насока и движење

Положба

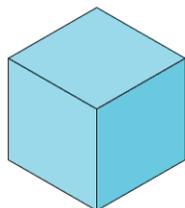
Поместување
налево – надесно,
нагоре – надолу
за даден број
квадратчиња.

	А	Б	В	Г	Д
1				●	
2		●			
3	●				●
4			●		

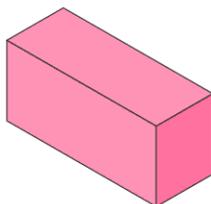
●	●	●	●	●
А3	—	—	—	—

СИДОВИ, РАБОВИ И ТЕМИЊА НА ЗД-ФОРМИТЕ

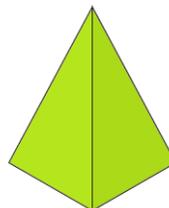
Ајде да ги повториме имињата на некои од ЗД-формите.
Има и други ЗД-форми освен овие.

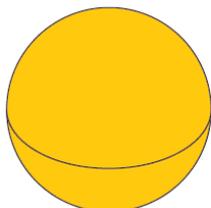
коцка

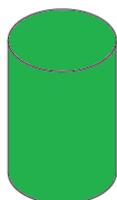
квадар

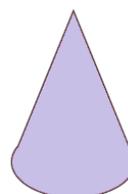
пирамида

топка

цилиндар

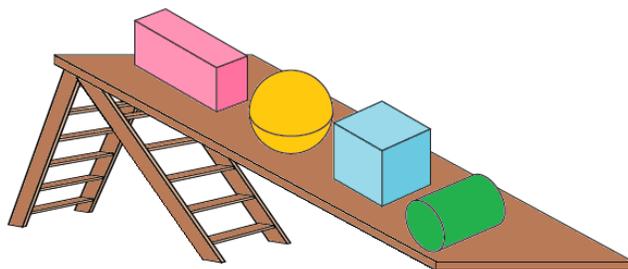

конус

Површините на некои ЗД-форми се рамни, а на некои не се. Некои површини се закривени (заоблени).

Некои од ЗД-формите полесно се тркалаат, а некои полесно се лизгаат.

Се тркалаат тие што имаат закривени (заоблени) површини.

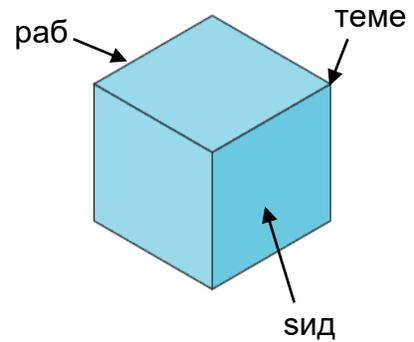
1. Пополни го Кероловиот дијаграм.

ЗД-формата	Има рамни површини	Нема рамни површини
Има закривени површини	Цилиндар,	
Нема закривени површини		

Површините што ги заградуваат 3Д-формите ги нарекуваме **сидови** на 3Д-формата.

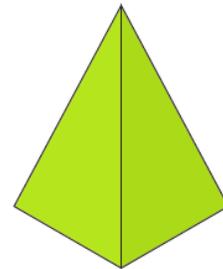
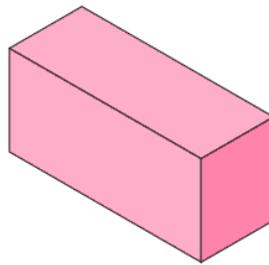
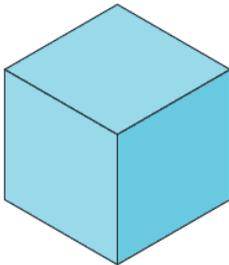
Линиите што се заеднички за два соседни сива се нарекуваат **рабови** на 3Д-формата.

Точките во коишто се среќаваат рабовите се викаат **темиња** на 3Д-формата.

2. Користи модели на 3Д-формите и изброј колку сидови, колку рабови и колку темиња има секоја од нив.

Што претставуваат сидовите на секоја од овие 3Д-форми?

Коцката има:
6 сидови,
12 рабови,
8 темиња.
 Сите сидови на коцката се квадрати.

_____ има:
 _____ сидови,
 _____ рабови,
 _____ темиња.
 Сите сидови на _____ се _____.

_____ има:
 _____ сидови,
 _____ рабови,
 _____ темиња.
 Сите освен еден сид на _____ се _____.

3. Поврзи ја секоја од формите означени со буквите А, Б, В и Г со делчето што било отсечено од неа.

Внимавај! Треба да има совпаѓање на соодветните сидови, рабови и темиња.

А

Б

В

Г

1

2

3

4

5

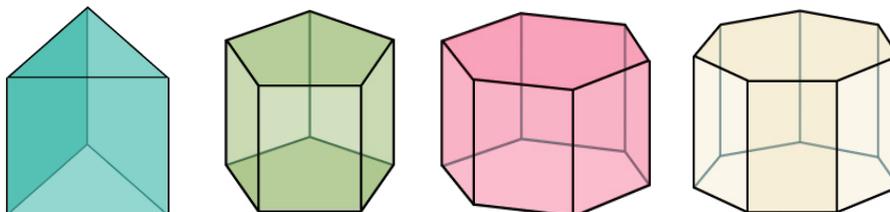
6

7

8

ПРИЗМА

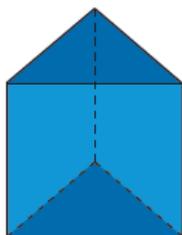
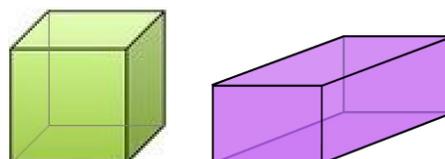
Опиши ја секоја од следниве 3Д-форми:

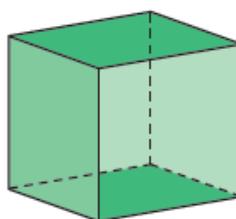
Што е заедничко за сите овие 3Д-форми? Опиши.

3Д-форма од овој вид се нарекува **призма**.

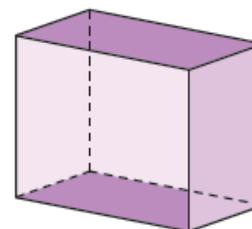
Коцката и квадратот се призми. Објасни зошто.

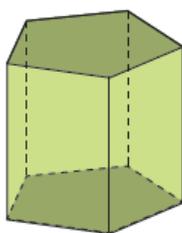
Триаголна призма

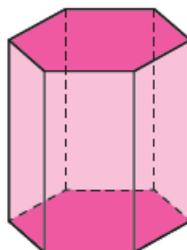
Четириаголна призма
(коцка)

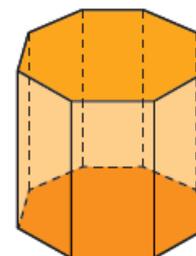
Четириаголна призма
(квадар)

Петаголна призма

Шестаголна призма

Осумаголна призма

1. Дополни ја табелата. Објасни го начинот на броење сидови, рабови и темиња дадена за триаголна и за четириаголна призма.

Број на:	Триаголна призма	Четириаголна призма	Петаголна призма	Шестаголна призма	Осумаголна призма
сидови	$2 + 3 = 5$	$2 + 4 = 6$			
рабови	$3 + 3 + 3 = 9$	$4 + 4 + 4 = 12$			
темиња	$3 + 3 = 6$	$4 + 4 = 8$			

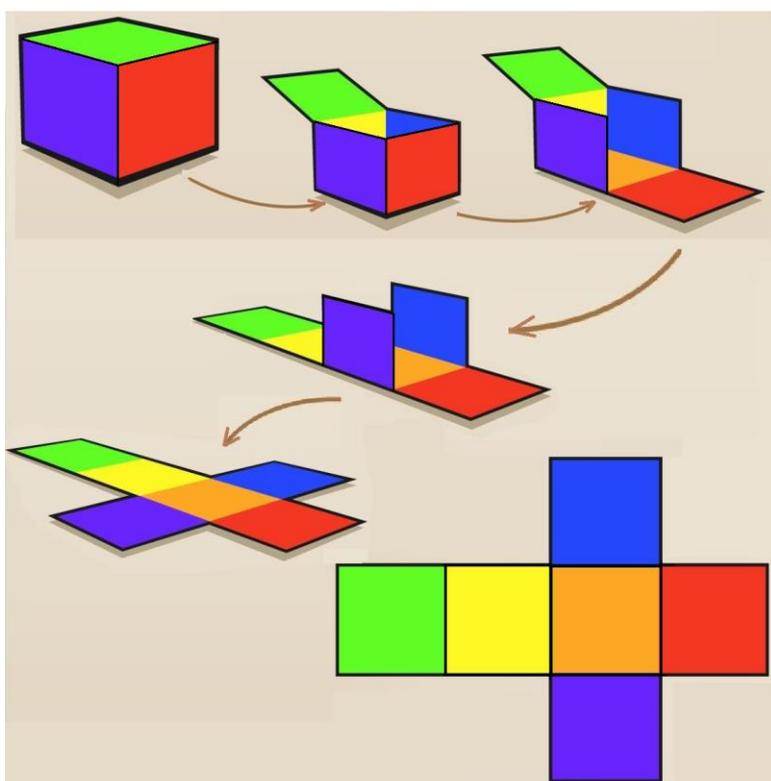
МРЕЖИ НА 3Д-ФОРМИ

Како може да направиш картонска кутија во форма на **коцка** за да спакуваш подарок во неа?

Имам идеја! Ќе отворам една кутија во форма на коцка така што ќе сечам по рабовите и ќе го израмнам картонот.

Израмнетиот картон е модел на **мрежа на коцка**. Мрежата на коцката е составена од 6 квадрати. Тие квадрати се сидови на кутијата кога картонот е превиткан и соодветните рабови се залепени.

Мрежа на коцка

Истражувачка работа

Најди картонска кутија во форма на **квадар**.

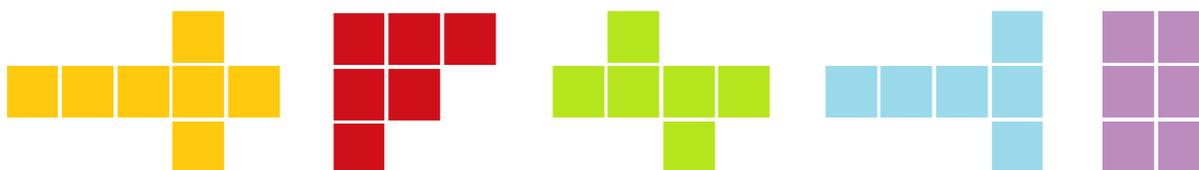
Тоа може да биде пакување на некој предмет кое веќе нема да ти користи.

Исечи по рабовите како што е прикажано за кутијата во форма на коцка. Ќе добиеш **мрежа на квадар**.

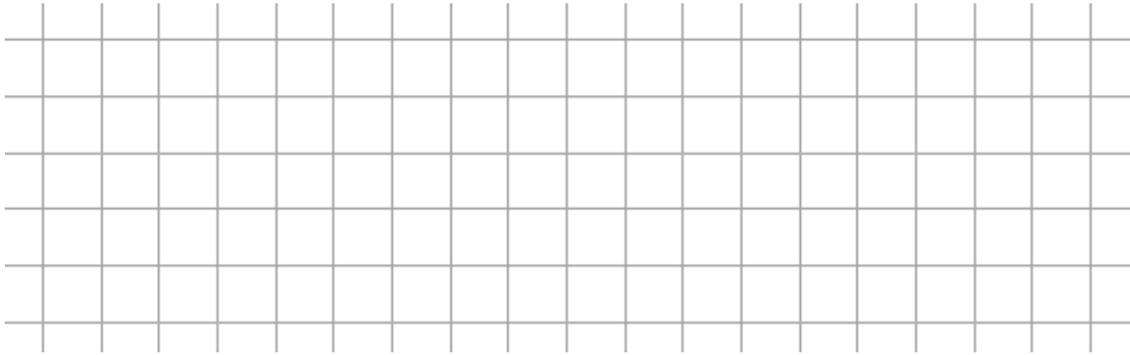
Во тетратката нацртај мрежа на квадар.

Објасни зошто мрежата на квадарот е составена од три пара правоаголници што целосно се совпаѓаат.

1. Заокружи ги цртежите што се мрежа на коцка. Зошто другите цртежи не се мрежа на коцка? Објасни за секој цртеж одделно.

2. Нацртај уште три мрежи на коцка, различни од мрежите во претходната задача. Дали знаеш дека постојат точно 11 различни мрежи на коцки?

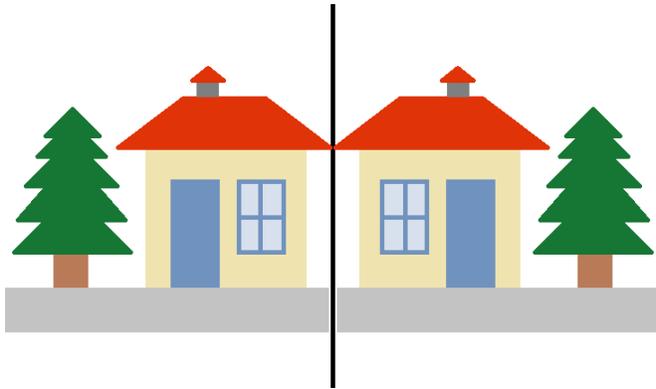
3. Десно од секоја 3Д-форма се нацртани по три мрежи. Пронајди ја мрежата на 3Д-формата и потоа обој според примерот. Дали може да смислиш начин на решавање?

Решен пример

Јас прво гледам кои 2Д-форми се сидови на 3Д-формата и колку ги има од секој вид.

ЛИНИЈА НА СИМЕТРИЈА

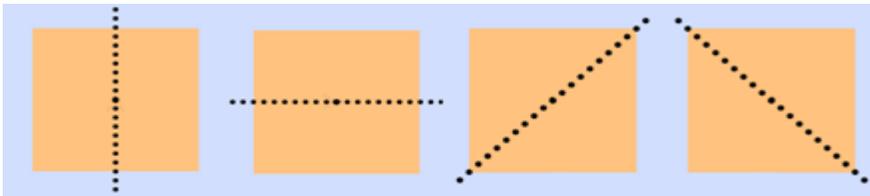

Кога фигурата од едната страна на линијата е како огледален одраз на фигурата од другата страна на линијата, велиме дека таа линија е **линија на симетрија!**

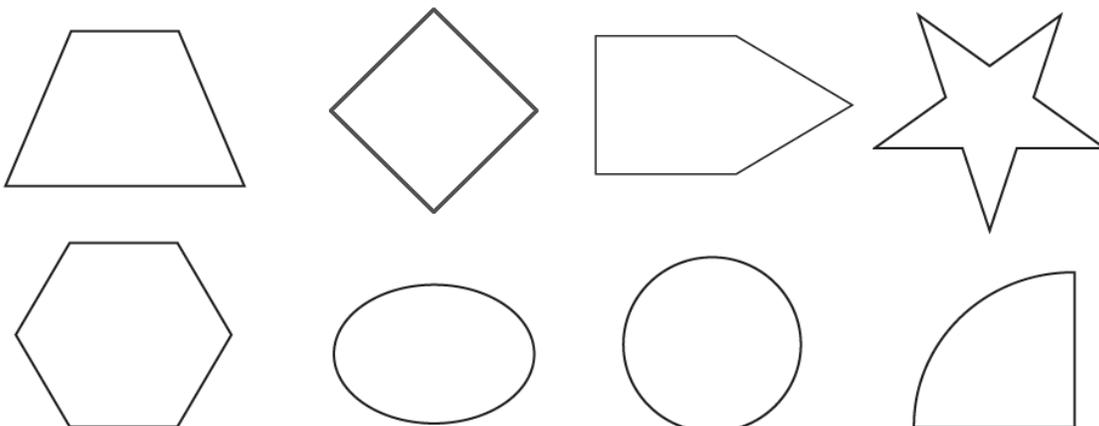
Велиме дека двете фигури се **симетрични** во однос на линијата на симетрија.

Со линијата на симетрија секоја симетрична форма е поделена на два дела што се пресликуваат еден во друг како ликот во огледало.

Колку линии на симетрија има квадратот?

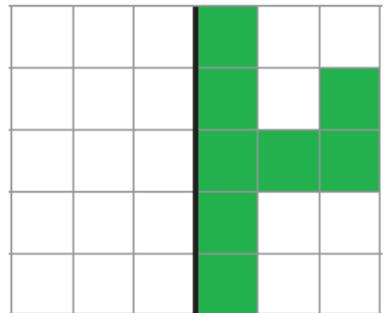
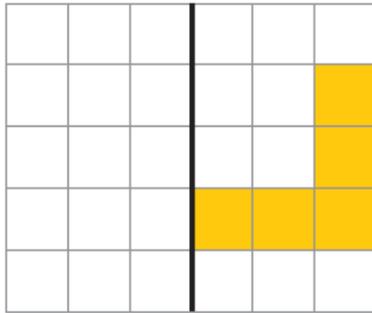
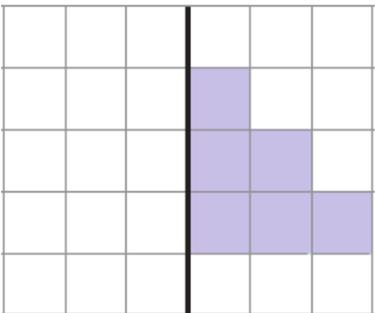
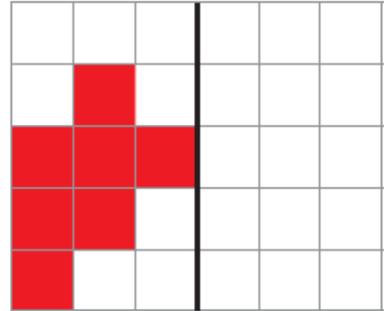
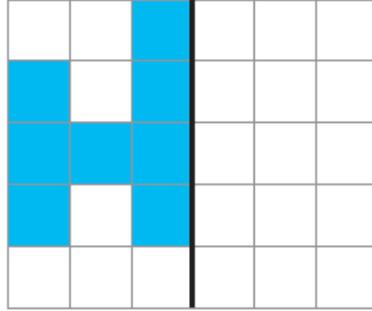
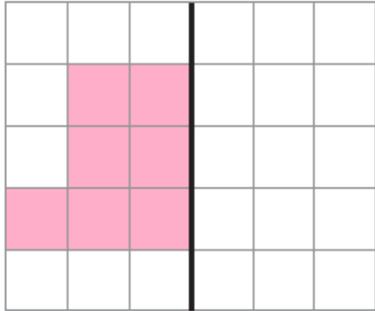

1. Нацртај линии на симетрија кај следните 2Д-форми:

Кај кои од формите може да нацрташ повеќе од една линија на симетрија?

2. Обој ја половината што недостасува за формата да биде симетрична.

4. Која 2Д-форма има точно шест линии на симетрија? Размисли!

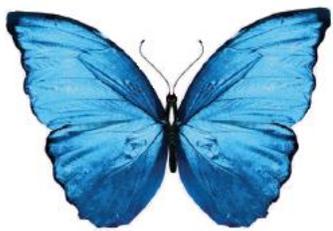
Потоа во правоаголникот десно нацртај ја формата и сите линии на симетрија.

Ја изучуваме линијата на симетрија кај 2Д-формите.

Многу живи суштества во природата имаат симетрична форма.

Што мислиш, зошто?

Ако не се симетрични, дали пеперугите и птиците би можеле да летаат?

ПОЛОЖБА, НАСОКА И ДВИЖЕЊЕ

Мартин ѝ помага на Софија. Тој чита податоци од распоредот на часови.

Во **квадратна мрежа**, како потсетник, Софија запишува симболи за часовите на коишто треба да користи инструмент или спортска опрема.

Секоја **колона** од квадратната мрежа означува ден, а секоја **редица** означува час.

Музичко имаме во понеделник,
4. час и во среда, 2. час.

Физичко имаме во вторник, 5. час, во четврток, 3. час и во петок, 4. час.

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					
5					
6					

Ќе означам:
опрема во полињата
Б5, Г3 и Д4;
инструмент во
полињата А4 и В3.

1. Во кое поле е поставено жетонче?
Прочитај и запиши.

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

А2				

2. Секое поле од квадратната мрежа има своја боја. Обој според насоките.

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

3. Запиши ја положбата на секоја 2Д-форма во квадратната мрежа.

	А	Б	В	Г	Д	Ѓ	Е	Ж	З	С
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

2Д-формата се наоѓа во полето:

 Б1	
	
	
	
	
	
	
	
	
	

4. Магде сака да ги нацрта плодовите од зеленчукот во квадратната мрежа.

Положбата на секој плод е дадена во табелата десно.

а) Нацртај го секој плод во точното поле во квадратната мрежа.

б) Во полето што е 3 полиња надесно и 2 полиња надолу од полето А2, нацртај ист плод како и во полето А2.

в) Во полето што е 1 поле надесно и 3 полиња нагоре од полето В5, нацртај ист плод како и во полето В5.

г) Во полето што е 4 полиња налево и 2 полиња надолу од полето Д3, нацртај ист плод како и во полето Д3.

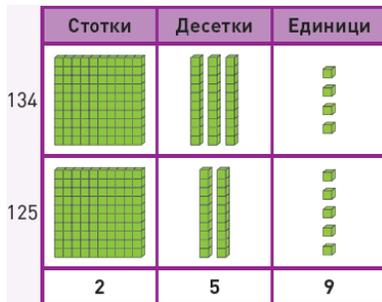
				
В5	Г1	А2	Д3	Б4

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					
5					

ОПЕРАЦИИ СО БРОЕВИ

Собирање и одземање до 1 000

Собирање $134 + 125 = ?$

	С	Д	Е
	1	3	4
+	1	2	5
	2	5	9

Одземање $526 - 349 = ?$

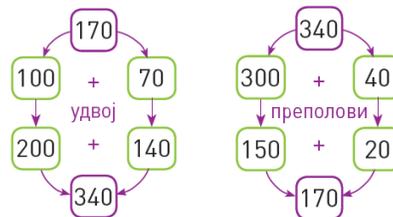
$$500 + 26 - 350 + 1 =$$

$$150 + 27 = 177$$

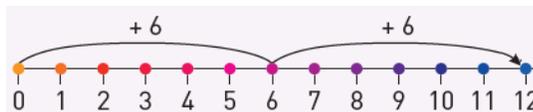
	4	11	16
	5	2	6
-	3	4	9
	1	7	7

Удвојување и преполовување броеви до 1 000

- од полни десетки и стотки

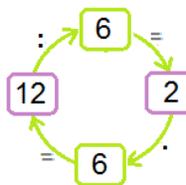

Множење и делење со 1, 2, 3, 4, 5, 6, 9 и 10

$$2 \cdot 6 = 6 + 6 = 12$$

$12 : 6 = 2$ бидејќи $2 \cdot 6 = 12$

$$65 : 5 = ?$$

$$65 = 50 + 15$$

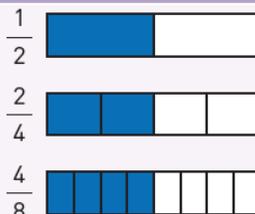
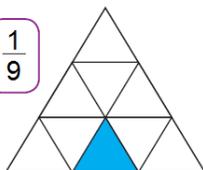
$$50 : 5 = 10$$

$$15 : 5 = 3$$

$$65 : 5 = 13$$

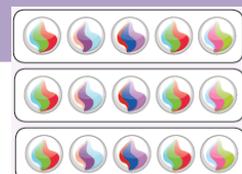
Дропки

$$\frac{1}{9}$$

$$\frac{1}{2} = \frac{2}{4} = \frac{4}{8}$$

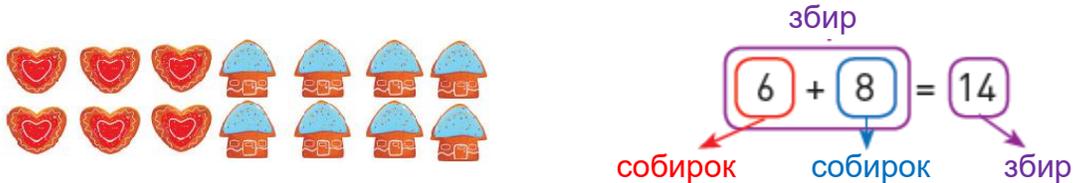
$\frac{1}{3}$ од 15 е еднакво на $15 : 3$.

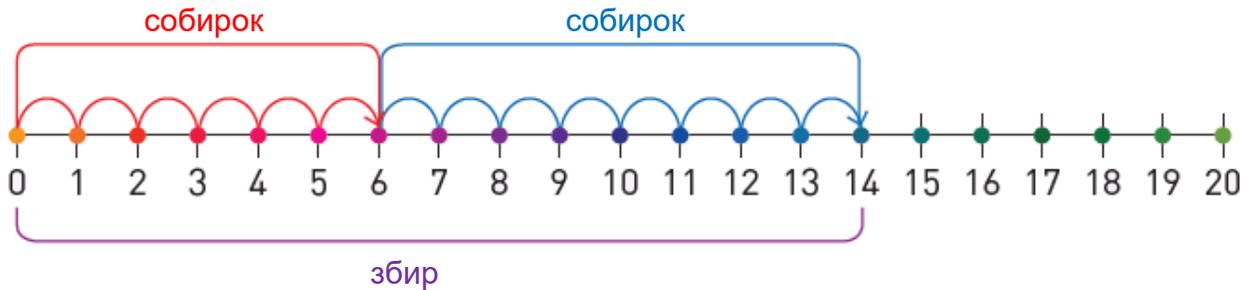
Да се потсетиме!

ЗБИР И РАЗЛИКА НА БРОЕВИ

Марта и Јован подготвуваат различни видови слатки за училишниот базар. Потоа ги бројат и собираат колку вкупно слатки имаат подготвено.

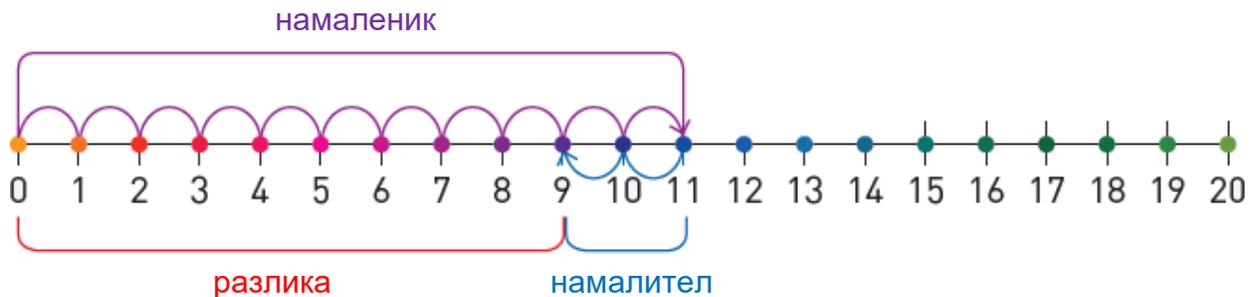
Притоа, тие се потсетуваат на значењето на зборовите **соби́рок** и **зби́р**.

Има 11 тортички, но и двајцата не одолеваат да пробаат по една тортичка. Колку тортички ќе останат?

Објасни го значењето на зборовите **нама́леник** и **нама́лител**.

Забележуваме дека $11 - 2 = 9$ бидејќи $11 = 9 + 2$.

Ајде да се потсетиме како ги претставуваме собирањето и одземањето броеви до 100 со коцки како модели на стотките, десетките и на единиците.

Ќе користиме коцки!

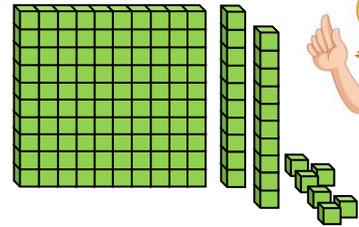

СОБИРАЊЕ БЕЗ ПРЕМИН

$$32 + 15 = \square$$

	Д	Е
	3	2
+	1	5
	4	7

	Десетки	Единици
32		
15		

	Десетки	Единици
47		

Прво ги собираме единиците: $2E + 5E = 7E$.
 Потоа ги собираме десетките: $3D + 1D = 4D$. Добивме дека $32 + 15 = 47$.

СОБИРАЊЕ СО ПРЕМИН (групирање единици во десетки)

$$16 + 37 = \square$$

	Д	Е
	1	6
+	3	7
	5	3

1 ← 13

	Десетки	Единици
16		
37		

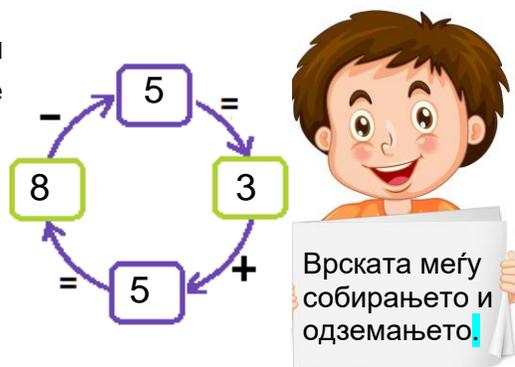
	Десетки	Единици
53		

Ги собираме единиците: $6E + 7E = 13E$. 13 единици = 1 десетка, 3 единици.
 На збирот на десетките: $1D + 3D = 4D$ ја додаваме десетката од бројот 13.
 Добиваме 5 десетки, 3 единици = 53. Значи, $16 + 37 = 53$.

1. Пресметај во тетратката: а) $14 + 45$; б) $57 + 28$; в) $16 + 75$.

Со коцките како модели на стотки, десетки и единици, одземањето броеви го претставуваме на истиот начин како и собирањето.

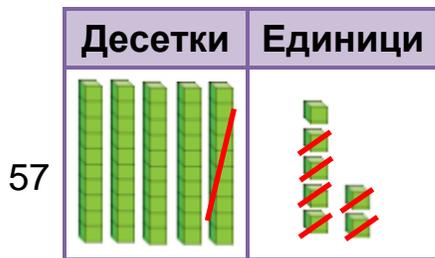
Објасни што е прикажано на цртежот десно.

ОДЗЕМАЊЕ БЕЗ ПРЕМИН

$$57 - 16 = \square$$

	Д	Е
-	5	7
	1	6
	4	1

→ 41

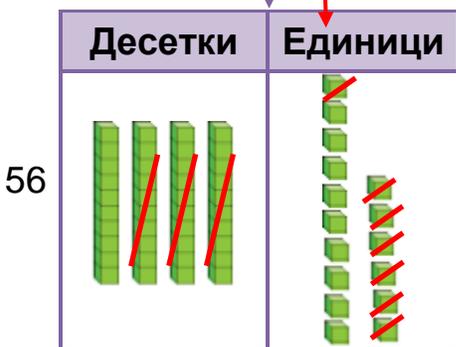
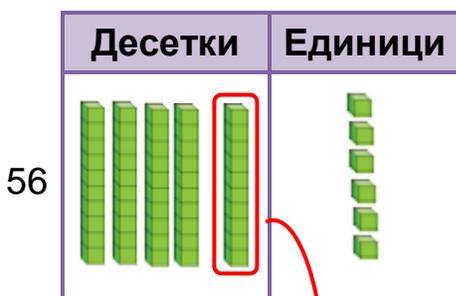

Прво ги одземаме единиците: $7E - 6E = 1$. Потоа ги одземаме десетките: $5D - 1D = 4D$. Добивме дека $57 - 16 = 41$.

ОДЗЕМАЊЕ СО ПРЕМИН (разложување десетки на единици)

$$56 - 37 = \square$$

	Д	Е
-	4	16
	5	6
	3	7
	1	9

→ 19

Бидејќи $7 > 6$, за да ги одземеме единиците ќе разложиме една десетка на десет единици.

$$56 = 5D \ 6E = 4D \ 16E$$

Од $16E$ одземаме $7E$, а од останатите $4D$ одземаме $3D$.

Значи, $56 - 37 = 19$.

2. Пресметај во тетратката: а) $68 - 35$; б) $74 - 56$; в) $91 - 77$.

Сега да се потсетиме и на други начини на собирање и одземање броеви. На пример, собирањето може да го претставиме со броење полиња напред во **табелата со броеви**, а одземањето со броење полиња наназад.

Кога пресметуваме $32 + 15$, започнуваме од полето со бројот 32 и броиме 15 полиња напред. Добиваме дека $32 + 15 = 47$.

31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50

Кога пресметуваме $57 - 16$, поаѓаме од полето со бројот 56 и броиме 37 полиња наназад. Добиваме дека $57 - 16 = 41$.

41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
51	52	53	54	55	56	57	58	59	60

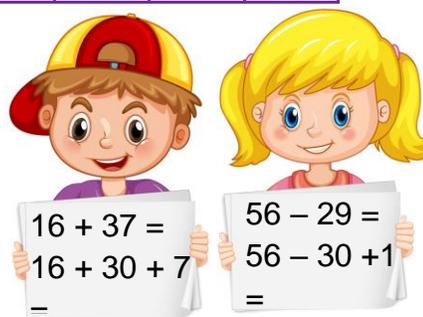
Изведи ги операциите од задачите 1 и 2 со користење на табелата со броеви.

- Пресметај ги зборовите: а) $14 + 45$; б) $57 + 28$; в) $16 + 75$.
- Пресметај ги разликите: а) $68 - 35$; б) $74 - 56$; в) $91 - 77$.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90
91	92	93	94	95	96	97	98	99	100

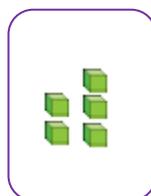
3. Погледни внимателно што е запишано на листовите што ги покажуваат децата. Објасни како се пресметани збирот и разликата.

На кои други начини може да пресметуваш?

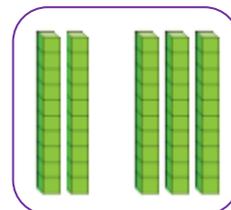

СОБИРАЊЕ ПОЛНИ СТОТКИ ДО 1 000

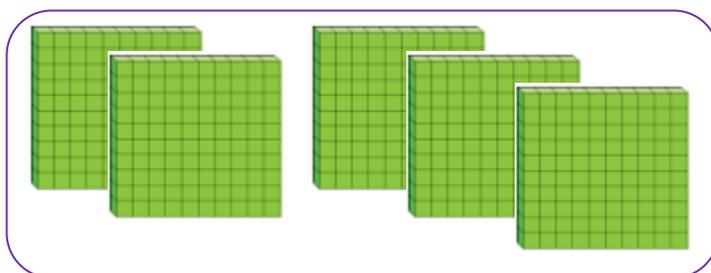
Андреа и Симона разговараат на кој начин собирањето цели стотки е слично на собирањето единици и на собирањето цели десетки.

$2 + 3 = 5$

$20 + 30 = 50$

$200 + 300 = 500$

1. Пресметај ги збирите и запиши.

$2 + 3 = \square$

$3 + 6 = \square$

$7 + 2 = \square$

$5 + 4 = \square$

$20 + 30 = \square$

$30 + 60 = \square$

$70 + 20 = \square$

$50 + 40 = \square$

$200 + 300 = \square$

$300 + 600 = \square$

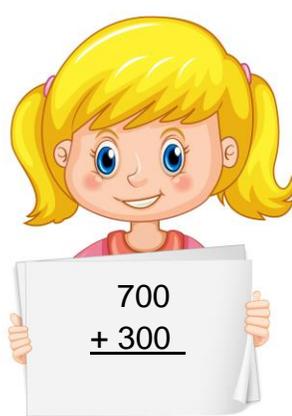
$700 + 200 = \square$

$500 + 400 = \square$

2. Пресметај го збирот на листот на секое дете и запиши го на листот.

$200 + 500$

$$\begin{array}{r} 700 \\ + 300 \\ \hline \end{array}$$

$100 + 600$

$$\begin{array}{r} 300 \\ + 400 \\ \hline \end{array}$$

3. Игор купил книга за 200 денари и прибор за 400 денари.
Колку денари потрошил Игор?

Решавање:

Одговор:

4. Лихнида има триста денари, а Мерита и Фисник заедно имаат седумстотини денари. Ќе ги соберат парите за да купат заеднички прибор за сликање.
Колку денари имаат тројцата другари заедно?

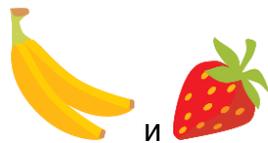
Решавање:

Одговор:

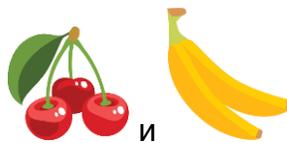

5. Баба Данче прави различни овошни салати од два-три вида овошје за своите внуци. Цените на овошјето се дадени во табелата. Пресметај и запиши колку чини овошјето за секоја овошна салата.

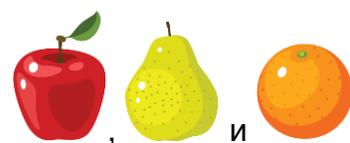
300 ден.	400 ден.	600 ден.	500 ден.	300 ден.	200 ден.	400 ден.

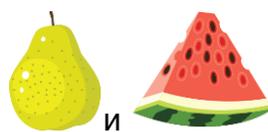
200 + 500 = ден.

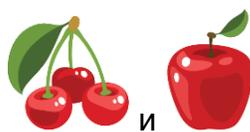
ден.

ден.

ден.

ден.

ден.

ОДЗЕМАЊЕ ПОЛНИ СТОТКИ ДО 1 000

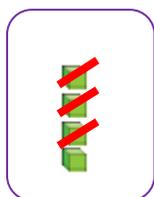
Сергеј, Ана и Михаил играат „Монопол“.

Ана има 400 денари, но треба да плати 300 денари.

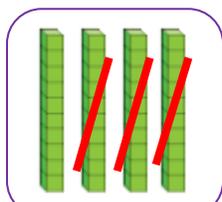
Колку денари ќе ѝ останат на Ана?

На Ана ќе ѝ останат 100 денари.

$$4 - 3 = 1$$

$$40 - 30 = 10$$

$$400 - 300 = 100$$

1. Пресметај ги разликите и запиши.

$7 - 3 =$

$8 - 2 =$

$6 - 4 =$

$5 - 1 =$

$70 - 30 =$

$80 - 20 =$

$60 - 40 =$

$50 - 10 =$

$700 - 300 =$

$800 - 200 =$

$600 - 400 =$

$500 - 100 =$

2. Пресметај и поврзи ги разликите што се еднакви.

$900 - 500 =$

$$\begin{array}{r} 900 \\ - 400 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 700 \\ - 200 \\ \hline \end{array}$$

$700 - 600 =$

$$\begin{array}{r} 1000 \\ - 300 \\ \hline \end{array}$$

$600 - 200 =$

$$\begin{array}{r} 800 \\ - 100 \\ \hline \end{array}$$

$400 - 300 =$

3. Пресметај и пополни ја табелата.

Намаленик	Намалител	Разлика
900	300	600
800	500	
1000		700
700		500
	700	100
	400	500

4. Пресметај и спореди.

Запиши еден од знаците: >, = или < за да биде точна споредбата.

$900 - 200 \bigcirc 600$

$700 - 300 \bigcirc 700 - 200$

$400 - 100 \bigcirc 600 - 500$

$200 - 100 \bigcirc 300$

$1000 - 800 \bigcirc 800 - 100$

$500 - 500 \bigcirc 500 - 400$

**5. Ешко собрал седумстотини јаболчиња.
На своето братче Еже му дал двесте јаболчиња.
Колку јаболчиња му останале на Ешко?**

Решавање:

Одговор:

6. Намаленикот е 700, а намалителот е за 200 поголем од најмалиот трицифрен број. Пресметај ја разликата.

Решавање:

Одговор:

**7. Од разликата на броевите 800 и 200, Томе го одзел бројот 300.
Кој број го добил Томе?**

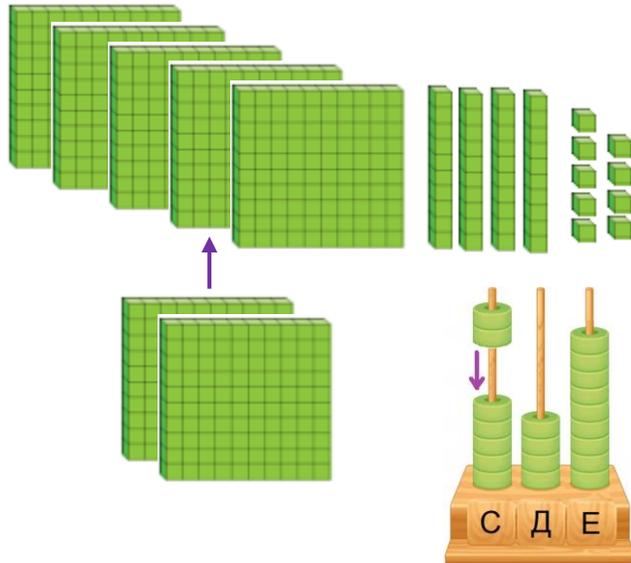
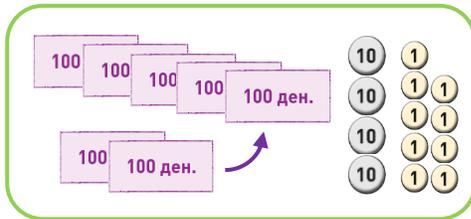

Решавање:

Одговор:

ЗГОЛЕМУВАЊЕ И НАМАЛУВАЊЕ ТРИЦИФРЕН БРОЈ ЗА ПОЛНА СТОТКА

Кирил има заштедено 549 денари. Дедо Ване му даде уште 200 денари.
Колку денари има сега Кирил?

$$549 + 200 = 749$$

+	5	4	9
	2	0	0
	7	4	9

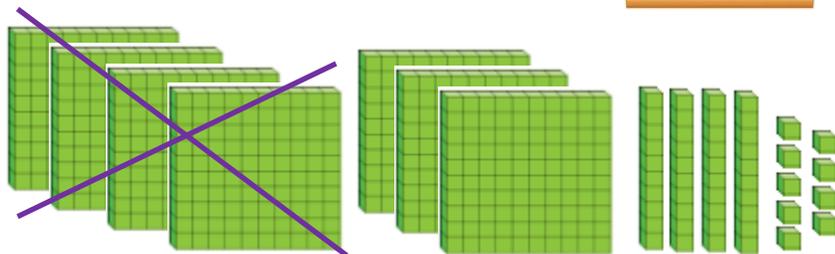
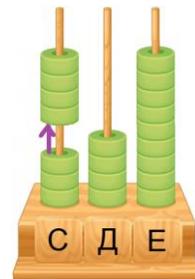
Кирил сега има 749 денари.

Кирил сака да ѝ купи топка на својата сестричка Јоана. Топката чини 400 денари.
Колку денари ќе му останат на Кирил потоа?

$$749 - 400 = 349$$

-	7	4	9
	4	0	0
	3	4	9

На Кирил ќе му останат 349 денари.

1. Пресметај ги зборовите и разликите.

6	3	7
+	3	0

$815 + 100 = \underline{\hspace{2cm}}$

$356 + 400 = \underline{\hspace{2cm}}$

$200 + 568 = \underline{\hspace{2cm}}$

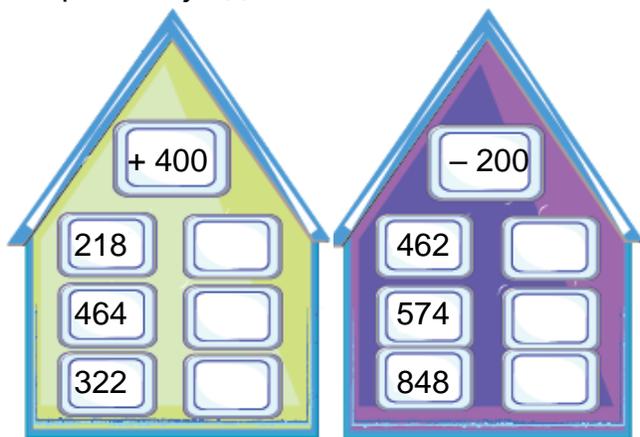
7	9	3
-	5	0

$956 - 300 = \underline{\hspace{2cm}}$

$584 - 200 = \underline{\hspace{2cm}}$

$809 - 600 = \underline{\hspace{2cm}}$

2. Пресметај и дополни.

3. Пресметај и спореди.

Запиши еден од знаците: <, = или > за да биде точна споредбата.

$428 + 200 \quad \bigcirc \quad 482 + 200$

$300 + 465 \quad \bigcirc \quad 565 + 200$

$221 + 500 \quad \bigcirc \quad 921 - 200$

$300 + 293 \quad \bigcirc \quad 793 - 300$

4. Во градината на дедо Благој, Марија изброја 257 пчелки, пеперутки за 100 помалку од пчелки, а бубамари за двесте повеќе од пеперутки.

а) Колку пеперутки изброја Марија во градината?

б) Колку бубамари изброја Марија во градината?

Решавање:

Одговор: а) _____.

б) _____.

5. Мила и Новак со пиктограм претставиле колку пластични шишиња биле собрани за рециклирање во нивните две паралелки.

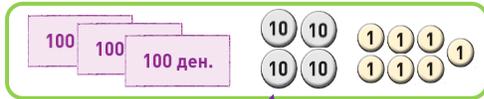
Прочитај ги податоците и пополни ја последната колона.

Паралелка	= 100 шишиња, = 50 шишиња	Број
Мила		
Новак		

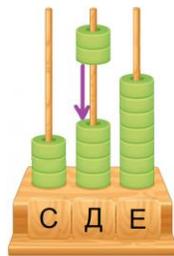
За колку се разликува бројот на собрани шишиња во двете паралелки? _____

ЗГОЛЕМУВАЊЕ И НАМАЛУВАЊЕ ТРИЦИФРЕН БРОЈ ЗА ПОЛНА ДЕСЕТКА

Арта во касичката има 347 денари.
Додала уште 20 денари.

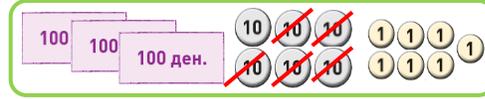

$$\begin{array}{r} 347 \\ + 20 \\ \hline 367 \end{array}$$

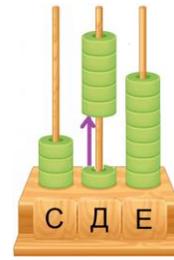

Арта сега има 367 денари.

За ужинка ќе потроши 50 денари.
Колку денари ќе ѝ останат во касичката?

$$\begin{array}{r} 347 \\ - 50 \\ \hline \end{array}$$

Ќе ѝ останат _____ денари.

1. Пресметај!

$$\begin{array}{r} 329 \\ + \quad 40 \\ \hline \end{array}$$

$116 + 60 =$

$375 + 30 =$

$804 + 90 =$

$$\begin{array}{r} 791 \\ - \quad 20 \\ \hline \end{array}$$

$566 - 60 =$

$872 - 40 =$

$903 - 10 =$

2. Наум, Илина и Мартин ја мерат својата висина. Мартин е висок 105 cm, Наум е 30 cm повисок од Мартин, а Илина е 10 cm пониска од Наум.

Пресметај ја и запиши ја висината на секој од тројцата другари.

Решавање:

Наум

Мартин

Илина

Одговор: _____

СОБИРАЊЕ ТРИЦИФРЕНИ БРОЕВИ БЕЗ ПРЕМИН

Бора веќе има прочитано 134 страници од својата омилена книга.
До крајот на книгата ѝ останува да прочита уште 125 страници.
Колку страници има книгата на Бора?

	Стотки	Десетки	Единици
134			
125			
	2	5	9

	С	Д	Е
	1	3	4
+	1	2	5
	2	5	9

Книгата на Бора има 259 страници.
Размисли и запиши и друг начин на кој може да го пресметаш збирот:

$$134 + 125 = 259$$

1. Пресметај ги збирите и запиши.

$524 + 3 = \square$

$201 + 6 = \square$

$524 + 30 = \square$

$201 + 66 = \square$

$524 + 300 = \square$

$201 + 666 = \square$

2. Пресметај ги збирите и запиши.
Објасни како пресметуваш.

	6	8	7
+			2

	3	5	1
+		3	6

3. Пресметај ги збирите и запиши.

	3	5	4
+	3	3	2

	5	1	8
+	2	7	0

	8	7	3
+	1	2	6

	2	4	5
+	7	3	2

	4	3	2
+	5	6	7

$612 + 175 = \square$

$381 + 316 = \square$

$434 + 315 = \square$

$225 + 132 = \square$

$532 + 162 = \square$

$332 + 124 = \square$

$721 + 122 = \square$

$435 + 221 = \square$

4. Пресметај ги зборовите и спореди ги.

 548
 $216 + 332$ $702 + 153$

 $538 + 111$ $226 + 423$

 $511 + 122$ $333 + 212$

 $124 + 201$ $251 + 706$

5. Пресметај го збирот на броевите 263 и 715.

Решавање:

6. Мајка ѝ на Милјана работи во продавница за здрава храна. Во декември биле продадени 316 килограми овошје и 270 килограми зеленчук. Во јануари биле продадени за 143 килограми овошје повеќе отколку во декември.

- а) Колку вкупно килограми овошје и зеленчук биле продадени во декември?
- б) Колку килограми овошје биле продадени во јануари?

Решавање:

Одговор: а) _____

б) _____

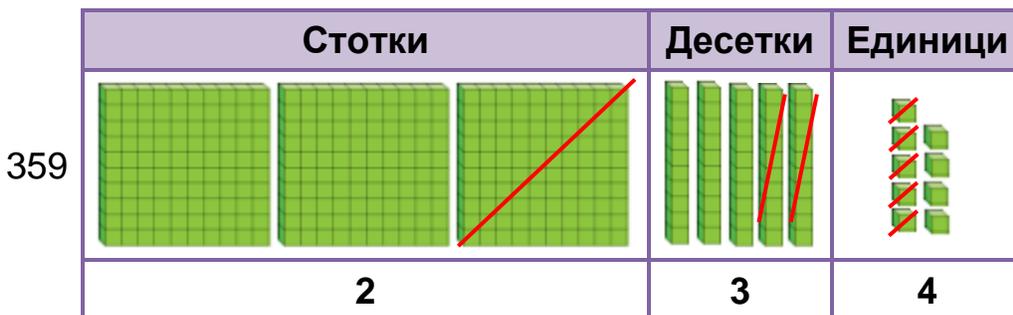
ОДЗЕМАЊЕ ТРИЦИФРЕНИ БРОЕВИ БЕЗ ПРЕМИН

Тимот на Ерион, Миа и Соња има освоено 359 поени на квизот. Ако не го одговорат точно следното прашање, ќе изгубат 125 поени. Колку поени би имале тогаш?

Смисли и запиши начин за пресметување на разликата:

$$359 - 125 = \underline{\quad}$$

Потоа проучи го начинот на којшто е пресметано со моделот на коцки и разговарај со другарчињата за него.

Запишуваме:

	С	Д	Е
	3	5	9
-	1	2	5
	2	3	4

Ако не го одговори точно следното прашање, тимот ќе има само 234 поени.

1. Пресметај ги разликите и запиши го пресметувањето на два различни начини.

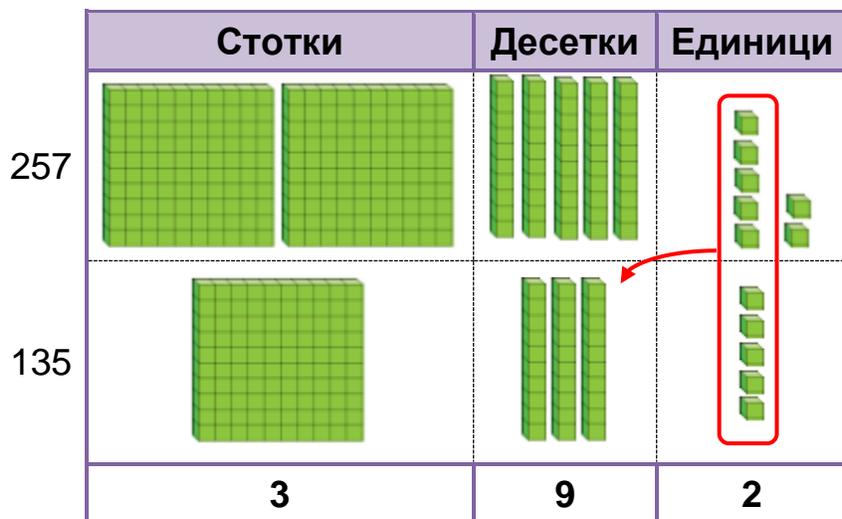
$687 - 56 =$	$687 - 56 =$	$594 - 361 =$	$936 - 812 =$
--------------	--------------	---------------	---------------

3. Пресметај ги разликите и запиши. Објасни како пресметуваше.

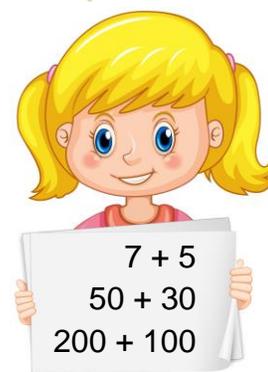
$375 - 51 = \square$	$788 - 67 = \square$	$519 - 9 = \square$
$287 - 6 = \square$	$525 - 13 = \square$	$586 - 254 = \square$
$887 - 625 = \square$	$437 - 125 = \square$	$965 - 34 = \square$

СОБИРАЊЕ ТРИЦИФРЕНИ БРОЕВИ СО ПРЕМИН (ГРУПИРАЊЕ ЕДИНИЦИ ВО ДЕСЕТКИ)

На кој начин може да пресметаш $257 + 135$? Сисли начин и запиши го.
Потоа погледни како пресметува Магдалена со помош на моделот на коцки.
Таа објаснува по кој редослед го изведува собирањето.

„Прво единиците, потоа десетките, па стотките!“

Прво ги собираме единиците: $7 + 5 = 12$ единици.
Од нив групираме 10 единици во една десетка: $12\text{Е} = 1\text{Д} 2\text{Е}$.
Десетката ја додаваме на збирот на десетките: на $5\text{Д} + 3\text{Д} = 8\text{Д}$.
Добиваме $9\text{Д} 2\text{Е}$. На крајот ги собираме стотките: $2\text{С} + 1\text{С} = 3\text{С}$.

Запишуваме:

		1	
	2	5	7
+	1	3	5
	3	9	2

$$257 + 135 = 392$$

1. Пресметај ги збирите и запиши.

<table border="1" style="border-collapse: collapse; text-align: center;"> <tr><td>7</td><td>6</td><td>5</td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td>8</td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td></tr> </table>	7	6	5			8				<table border="1" style="border-collapse: collapse; text-align: center;"> <tr><td>4</td><td>6</td><td>2</td></tr> <tr><td> </td><td>2</td><td>9</td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td></tr> </table>	4	6	2		2	9				<table border="1" style="border-collapse: collapse; text-align: center;"> <tr><td>6</td><td>2</td><td>2</td></tr> <tr><td>3</td><td>6</td><td>8</td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td></tr> </table>	6	2	2	3	6	8				<table border="1" style="border-collapse: collapse; text-align: center;"> <tr><td>7</td><td>1</td><td>6</td></tr> <tr><td>2</td><td>2</td><td>5</td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td></tr> </table>	7	1	6	2	2	5				<table border="1" style="border-collapse: collapse; text-align: center;"> <tr><td>5</td><td>5</td><td>8</td></tr> <tr><td>1</td><td>3</td><td>7</td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td></tr> </table>	5	5	8	1	3	7			
7	6	5																																															
		8																																															
4	6	2																																															
	2	9																																															
6	2	2																																															
3	6	8																																															
7	1	6																																															
2	2	5																																															
5	5	8																																															
1	3	7																																															

2. Мирлинда го запишала бројот 364. Бројот на Мирлинда, Висар го зголемил за 217. Кој број го добил Висар?

Решавање:

Одговор: _____

СОБИРАЊЕ ТРИЦИФРЕНИ БРОЕВИ СО ПРЕМИН (ГРУПИРАЊЕ ДЕСЕТКИ ВО СТОТКИ)

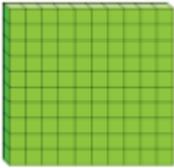
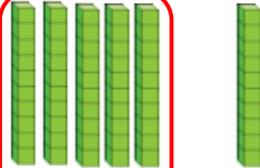
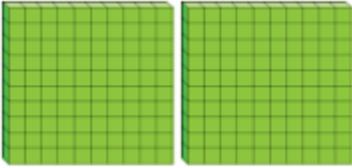
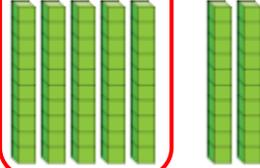
Искра и Филип секое утро се среќаваат пред домот на Филип и заедно одат на училиште.

Искра прави 162 чекори од дома до домот на Филип, а од домот на Филип до училиштето прави уште 273 чекори.

Колку вкупно чекори прави Искра од својот дом до училиштето?

Смисли и запиши начин за пресметување на збирот $162 + 273$.

Потоа проучи го начинот на којшто е пресметано со моделот на коцки.

	Стотки	Десетки	Единици
162			
273			
	4	3	5

Прво ги собираме единиците: $2 + 3 = 5$.

Потоа ги собираме десетките: $6Д + 7Д = 13Д$.

Од нив групираме 10 десетки во една стотка: $13Д = 1С \text{ } 3Д$.

Стотката ја додаваме на збирот на стотките: на $1С + 2С = 3С$.

Добиваме 4С 3Д 5Е.

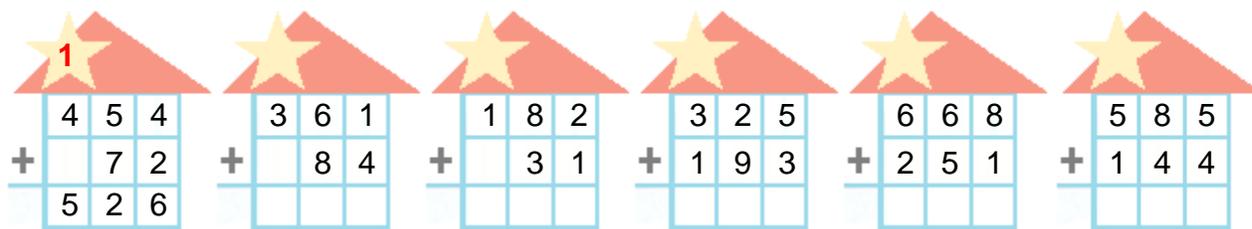
Запишуваме:

	1			
	1	6	2	
+	2	7	3	
	4	3	5	

$$162 + 273 = 435$$

Од својот дом до училиштето Искра прави вкупно 435 чекори.

1. Пресметај ги зборовите и запиши.

2. Пресметај го збирот и поврзи го со најблиската стотка.

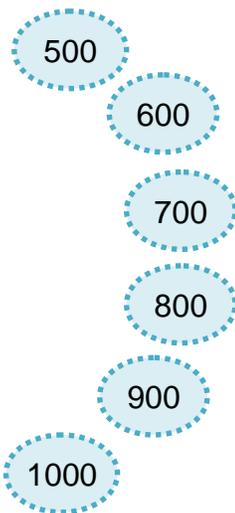
$372 + 323 = \square$

$261 + 287 = \square$

$594 + 382 = \square$

$385 + 472 = \square$

$252 + 383 = \square$

3. Боби читал книга. Првата седмица прочитал 173 страници. Втората седмица прочитал 256 страници.

Колку страници од книгата прочитал Боби во текот на двете седмици?

Решавање:

Одговор: _____

4. Учениците од едно училиште одат на екскурзија со автобус.

Во табелата се дадени должините на патиштата што учениците ги минуваат со автобусот меѓу местата низ кои минуваат.

Од местото	До местото	Минати километри
Скопје	Маврово	96
Маврово	Охрид	113
Охрид	Битола	78

а) Колку вкупно километри минале учениците од Скопје до Охрид?

б) Колку вкупно километри минале учениците од Скопје до Битола?

Решавање:

Одговор:

а) _____

б) _____

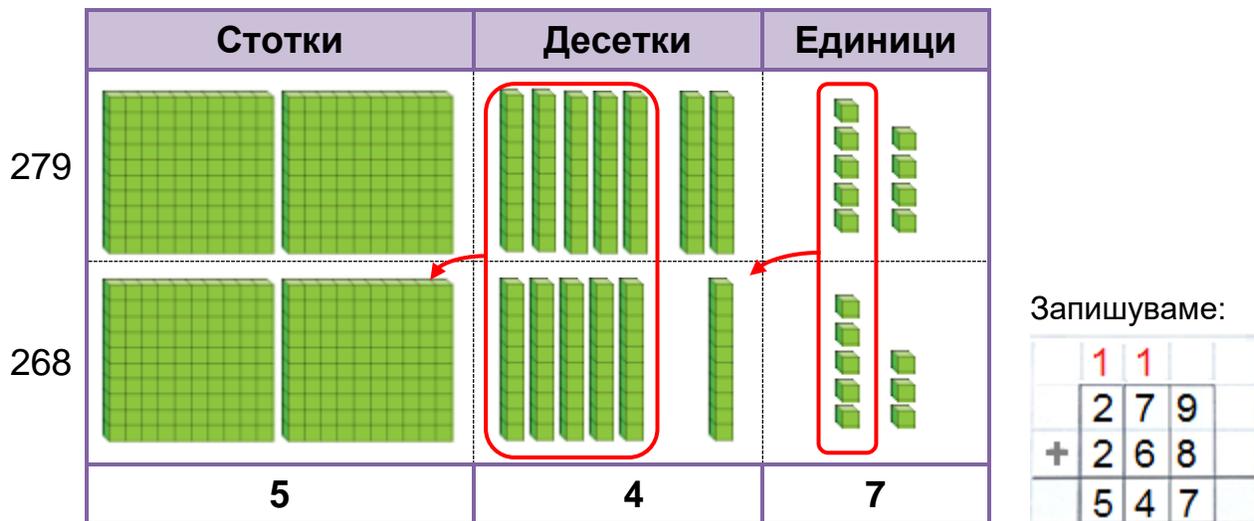
СОБИРАЊЕ ТРИЦИФРЕНИ БРОЕВИ СО ПРЕМИН

Никола и Саша направиле играчка робот од 279 бели и 268 сини коцки. Колку изнесува вкупниот број коцки од кои го составиле нивниот робот?

Смисли начин за пресметување на збирот $279 + 268$ и запиши го.

Потоа проучи го начинот на собирање прикажан со моделот на коцки и види како се запишува.

Прво ги собираме единиците: $9E + 8E = 17E$.

Групираме 10 единици во 1 десетка: $17E = 1Д 7E$.

Запишуваме 7 единици, а 1 десетка пренесуваме во колоната со десетки.

Потоа ги собираме десетките: $7Д + 6Д = 13Д$.

Ја додаваме десетката што ја пренесовме и добиваме 14Д.

Групираме 10 десетки во 1 стотка: $14Д = 1С 4Д$.

Запишуваме 4 десетки, а 1 стотка пренесуваме во колоната со стотки.

На крајот ги собираме стотките: $2С + 2С = 4С$.

Ја додаваме стотката што ја пренесовме и добиваме 5С.

Никола и Саша го составиле роботот од вкупно 547 коцки.

$$279 + 268 = 547$$

1. Пресметај и запиши заедно со Азра.

$$\begin{array}{r} \\ 258 \\ + 63 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \\ 277 \\ + 85 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \\ 182 \\ + 39 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \\ 467 \\ + 385 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \\ 564 \\ + 378 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \\ 897 \\ + 85 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \\ 515 \\ + 185 \\ \hline \end{array}$$

2. Пресметај го секој од зборовите. Меѓу трите понудени одговори, избери го точниот резултат и обој го правоаголничето со точниот резултат.

$337 + 485$

$298 + 615$

$791 + 119$

- 712 802 822

- 913 803 813

- 900 910 810

3. Пресметај ги зборовите и дополни.

Собирок	485	156	292	476	227
Собирок	46	96	129	187	585
Збир					

4. Во училиштето на Давид и Каја има 437 момчиња и 389 девојчиња. Колку вкупно ученици има во училиштето на Каја и Давид?

Решавање:

Одговор: _____

ОДЗЕМАЊЕ ТРИЦИФРЕНИ БРОЕВИ СО ПРЕМИН (РАЗЛОЖУВАЊЕ ДЕСЕТКИ ВО ЕДИНИЦИ)

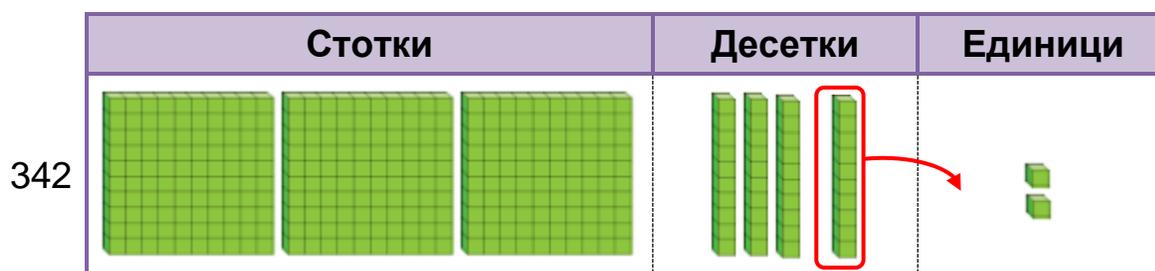
Заедно со своите другари, Дамјан го чисти брегот на езерото од отпадоци. Заедно собрале 342 пластични шишиња и за 127 помалку ќеси отколку шишиња.

Колку ќеси собрале тие на брегот на езерото?

Смисли начин за пресметување на разликата $342 - 127$ и запиши го.

Потоа прикажи го одземањето со помош на коцки и види како се запишува.

Прво ги одземаме единиците. Треба да одземеме 7Е од 2Е.

Запишуваме:

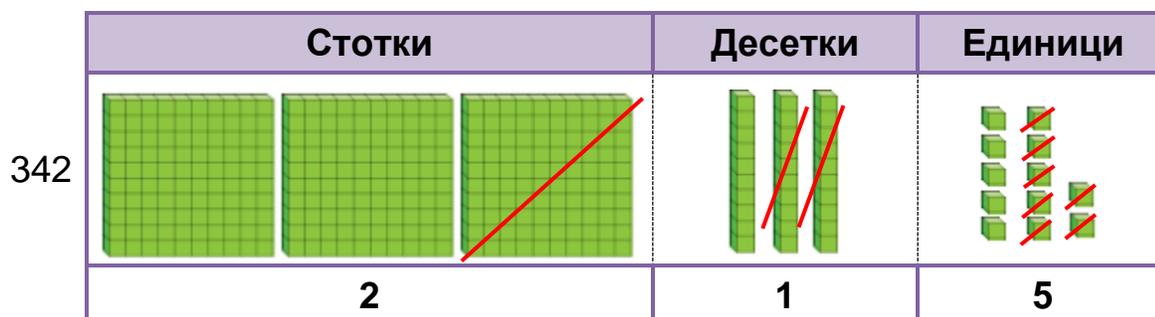
Разложуваме 1 десетка на 10 единици и одземаме: $12\text{Е} - 7\text{Е} = 5\text{Е}$.

Од останатите 3 десетки, одземаме 2 десетки: $3\text{Д} - 2\text{Д} = 1\text{Д}$.

На крајот одземаме: $3\text{С} - 1\text{С} = 2\text{С}$.

$$342 - 127 = 215$$

		3	12
	3	4	2
-	1	2	7
	2	1	5

Другарите собрале 215 ќеси на брегот на езерото.

Проверуваме дали $342 - 127 = 215$, така што проверуваме дали $215 + 127 = 342$.

1. Пресметај ја разликата запишана на секое од едрата.
 Направи проверка со собирање и запиши ја проверката.
 Потоа поврзи го секое едро со бротчето со точната разлика.

$$\begin{array}{r} 461 \\ - 6 \\ \hline \end{array}$$

Проверка:

		1	
	4	5	5
+			6
	4	6	1

$$\begin{array}{r} 724 \\ - 8 \\ \hline \end{array}$$

Проверка:

+			

$$\begin{array}{r} 647 \\ - 38 \\ \hline \end{array}$$

Проверка:

+			

$$\begin{array}{r} 366 \\ - 149 \\ \hline \end{array}$$

Проверка:

+			

2. Пресметај и дополни ја табелата!

Намаленик	Намалител	Разлика
544	9	535
336	27	
895	367	
117	109	
727	619	
217	108	
634	425	

3. Лана има 435 картички. На Даме ќе му даде 217 картички. Колку картички ќе ѝ останат на Лана?

Решавање: Проверка:

Одговор: _____

ОДЗЕМАЊЕ ТРИЦИФРЕНИ БРОЕВИ СО ПРЕМИН (РАЗЛОЖУВАЊЕ СТОТКИ ВО ДЕСЕТКИ)

Пеги Витсон во вселената има минато вкупно 665 дена, повеќе од која било друга астронаутка.

Астронаутката Саманта Кристофорети во вселената има минато вкупно 370 дена.

Уште колку дена треба да помине Саманта во вселената за да го достигне рекордот на Пеги?

Смисли начин за пресметување на разликата $665 - 370$ и запиши го.

Потоа проучи го начинот на одземање прикажан со моделот на коцки.

Прво ги одземаме единиците: $5\text{Е} - 0\text{Е} = 5\text{Е}$.

Потоа од 6Д треба да одземеме 7Д.

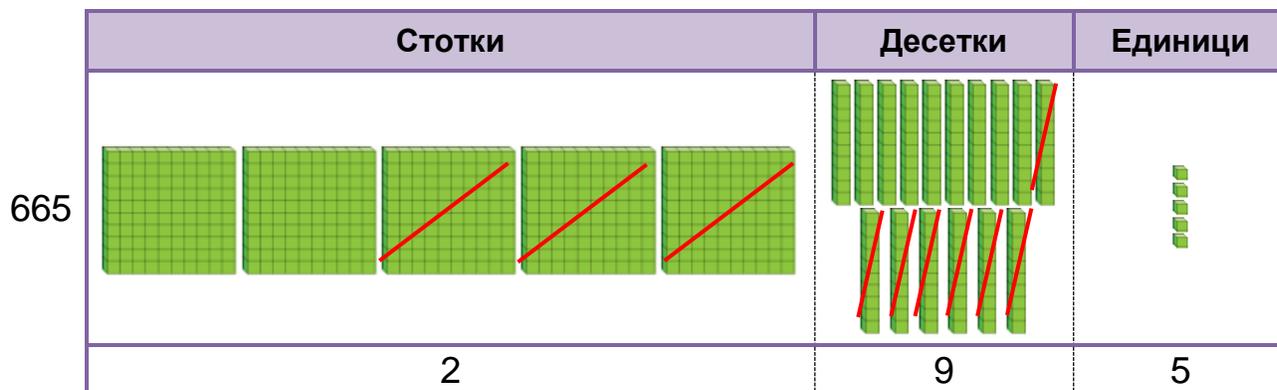
Една стотка ја разложуваме на 10 десетки и сега имаме вкупно 16Д.

Одземаме: $16\text{Д} - 7\text{Д} = 9\text{Д}$.

На крајот, од останатите 5 стотки одземаме 3 стотки: $5\text{С} - 3\text{С} = 2\text{С}$.

Запишуваме:

	5	16	
	6	6	5
-	3	7	0
	2	9	5

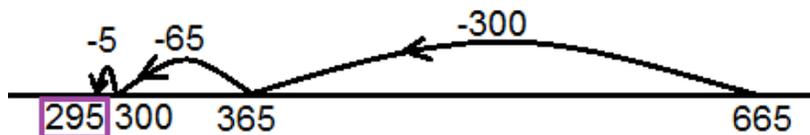

Саманта треба да помине уште 295 дена во вселената за да го достигне рекордот.

Точноста на решението ја проверуваме со собирање: $295 + 370 = 665$.

Може да одземаме и на следниов начин:

$$665 - 370 = 295$$

1. Пресметај ги разликите и запиши. Потоа направи проверка со собирање.

7 12					
8 2 4	2 3 6	1 1 6	9 2 8	3 8 8	4 5 2
- 7 1	- 5 2	- 5 5	- 3 6 3	- 2 9 7	- 1 6 1
7 5 3					

Проверка:

+	+	+	+	+	+

2. Пресметај и спореди.

<input type="text"/>	<input type="text"/>
625 - 534	846 - 655
<input type="text"/>	<input type="text"/>

<input type="text"/>	<input type="text"/>
249 - 168	366 - 172
<input type="text"/>	<input type="text"/>

3. Мирко и Нина учествувале во квиз. Мирко освоил 363 поени, а Нина за 172 поени помалку од Мирко.

Колку поени освоила Нина на квизот?

Решавање:

Одговор: _____

4. Вјолца е висока 129 см. Нејзиното братче Бесиан е за 36 см пониско од неа. Колку сантиметри е висок Бесиан? Пресметај и направи проверка.

Решавање:

Одговор: _____

ОДЗЕМАЊЕ ТРИЦИФРЕНИ БРОЕВИ СО ПРЕМИН

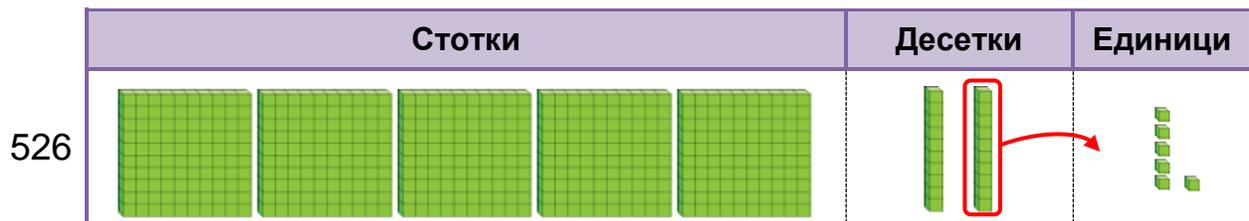
Марин има 526 денари. Тој сака да купи играчка ракета што чини 349 денари. Колку пари ќе му останат на Марин?

На кој начин може да се пресмета разликата $526 - 349$?

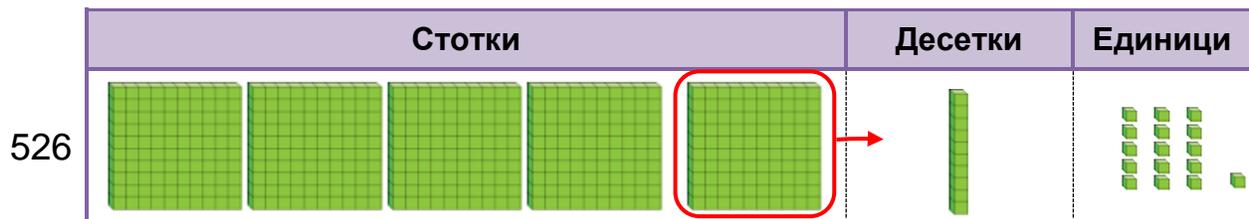
Смисли сопствен начин на пресметување и запиши го.

Потоа проучи го начинот прикажан со моделот на коцки. Може да користиш коцки за да го прикажеш одземањето.

Прво треба да одземеме 9 единици од 6 единици.

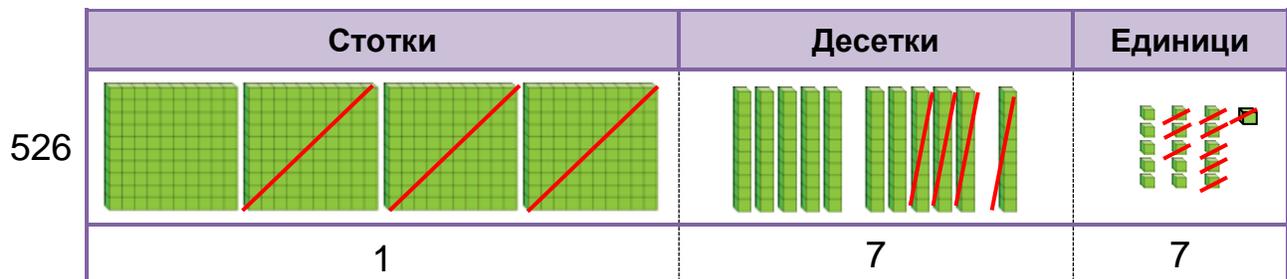
Разложуваме една од двете десетки на десет единици и сега имаме 16 единици. Останува само 1 десетка.

Потоа треба да одземеме 4 десетки од 1 десетка што остана.

Разложуваме една стотка на 10 десетки и сега имаме 11 десетки.

Остануваат 4 стотки.

Прво ги одземаме единиците: $16\text{E} - 9\text{E} = 7\text{E}$.
 Потоа ги одземаме десетките: $11\text{Д} - 4\text{Д} = 7\text{Д}$.
 На крајот, ги одземаме стотките: $4\text{С} - 3\text{С} = 1\text{С}$.

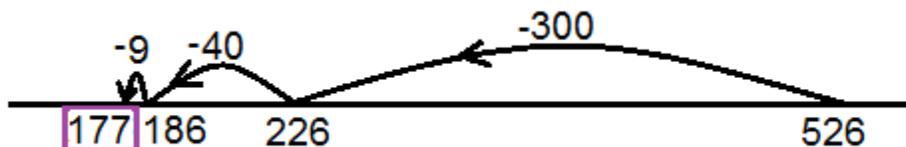
Запишуваме:

	4	11	16
	5	2	6
-	3	4	9
	1	7	7

На Марин ќе му останат 177 денари.

Точноста на решението ја проверуваме со собирање: $177 + 349 = 526$.

Може да одземаме и на следниов начин:

$$526 - 349 = 177$$

1. Пресметај, запиши и провери.

	8	3	4
-	2	6	5

	6	8	5
-	2	9	6

	3	2	8
-	1	3	9

	5	0	5
-		9	7

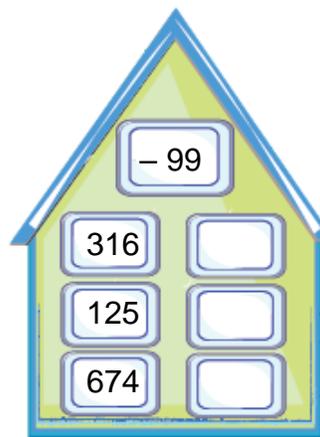
	7	5	2
-	2	7	3

	3	1	5
-	2	1	8

	4	3	2
-	1	9	4

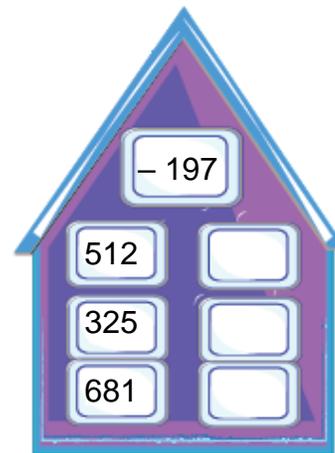
	9	2	6
-	8	6	9

2. Пресметај и запиши во прозорците!

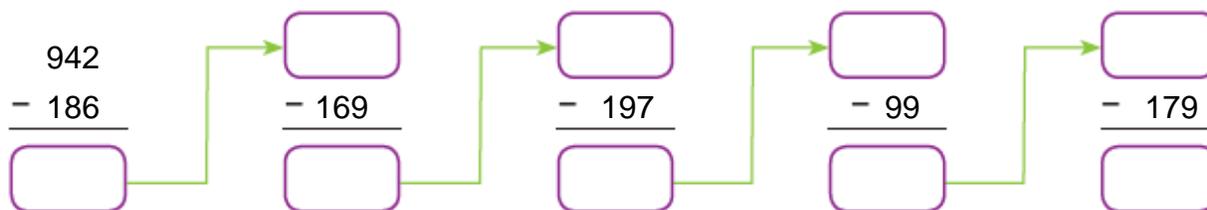

Знаеме дека
 $99 = 100 - 1$.
 На кој начин
 тоа може да ни
 го олесни
 одземањето на
 бројот 99?

$197 = 200 - 3$.
 Ако наместо 197
 одземеш 200, ќе
 одземеш за 3
 повеќе отколку
 што треба.
 Што треба да
 направиш?

3. Каде брза верверичката? Таа ги крие своите 942 лешнициња на различни места. Прво скри 186 лешнициња на едно место, потоа 169 лешнициња на друго... Колку лешнициња ѝ останаа на крајот? Скок по скок, одземај и запишувај!

4. Верверичката Биби во кошницата има 317 лешници и за 158 бадеми помалку. Колку вкупно бадеми има во кошницата на верверичката Бони?

Решавање:

Одговор: _____

5. Состави математичка приказна за која верверичката Чипи-Рипи има точно решавање. Запиши ја приказната на линиите.

Решавање: $663 - 178 = 485$

Одговор: _____

ПРИМЕНА НА КОМУТАТИВНОТО СВОЈСТВО

Александар и Горјана ја средуваат библиотеката во својата училница. Секој од нив двајцата ги брои книгите на највисоките две полици.

124 книги на пониската полица и 38 книги на полицата над неа. Вкупно се $124 + 38 = 162$ книги.

38 книги на највисоката полица и 124 книги на полицата под неа. Вкупно се $38 + 124 = 162$ книги.

		1	
	1	2	4
+		3	8
	1	6	2

		1	
		3	8
+	1	2	4
	1	6	2

Може и на овој начин:

$$\begin{array}{r} 124 = 120 + 4 \\ + 38 = 30 + 8 \\ \hline 150 + 12 = 162 \end{array}$$

Точно е и ова:

$$\begin{array}{r} 38 = 30 + 8 \\ + 124 = 120 + 4 \\ \hline 150 + 12 = 162 \end{array}$$

$$124 + 38 = 38 + 124$$

Ако собираците си ги заменат местата, збирот останува непроменет.

Ова својство се нарекува **комутативно својство на собирањето**.

Со примена на ова својство може да се олесни собирањето.

На пример: $95 + 116 + 5 = 95 + 5 + 116 = 100 + 116 = 216$.

Со замена на местата на броевите 116 и 5, прво го додаваме бројот 5 на 95 и добиваме 100. Зголемувањето на 100 за 116 е лесно, тоа дава 216.

1. Пресметај го збирот на дадените броеви.

Примени го комутативното својство за да си го олесниш собирањето.

а) $6 + 25 + 4 =$ _____

д) $1 + 53 + 129 =$ _____

б) $8 + 57 + 2 =$ _____

е) $77 + 541 + 3 =$ _____

в) $27 + 14 + 3 =$ _____

ж) $684 + 25 + 16 =$ _____

г) $34 + 79 + 26 =$ _____

з) $152 + 617 + 8 =$ _____

ОПРЕДЕЛУВАЊЕ НЕПОЗНАТ СОБИРОК

Антонија веќе наредила 59 делчиња од сложувалката.

Уште колку делчиња треба да нареди за да ја комплетира сложувалката што има вкупно 100 делчиња?

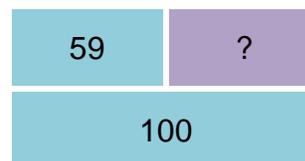

Кој број треба да се додаде на бројот 59 за да се добие бројот 100? Тој број е разликата меѓу бројот 100 и бројот 59.

$$59 + \square = 100$$

$$\square = 100 - 59$$

$$\square = 41$$

На Антонија ѝ останало да нареди уште 41 делче од сложувалката.

Непознатиот собирок се наоѓа како разлика меѓу збирот и познатиот собирок.

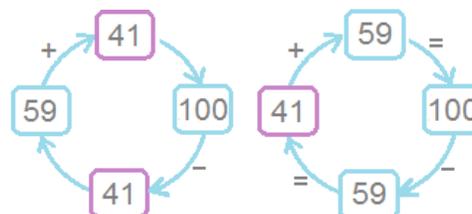
Зошто е тоа така?

Ајде да се потсетиме на врската меѓу собирањето и одземањето.

$$59 + 41 = 100$$

$$100 - 59 = 41$$

$$100 - 41 = 59$$

1. Николај веќе има собрано одреден број картички со омилен фудбалери. Потоа собрал уште 100 картички. Сега Николај ги има собрано сите 250 картички со фудбалери.

Колку картички имал Николај претходно?

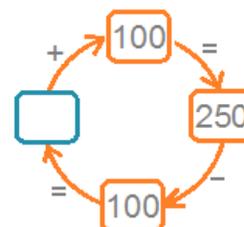

Пресметуваме:

$$\square + 100 = 250$$

$$\square = 250 - 100$$

$$\square = \underline{\quad}$$

Проверуваме:

$$\underline{\quad} + 100 = 250$$

Одговор: Николај претходно имал собрано картички со фудбалери.

2. Определи го непознатиот собирок и направи проверка.

$285 + \square = 545$ $\square = 545 - 285$ $\square = 260$ Пресметка: Проверка:	$621 + \square = 835$ $\square = \underline{\hspace{2cm}}$ $\square = \underline{\hspace{2cm}}$ Пресметка: Проверка:	$\square + 127 = 203$																								
<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="text-align: right; padding-right: 5px;">4 14</td> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">5</td> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">4</td> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">5</td> <td style="padding: 0 10px;">+</td> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">2</td> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">8</td> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">5</td> </tr> <tr> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">-</td> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">2</td> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">8</td> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">5</td> <td style="padding: 0 10px;">+</td> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">2</td> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">6</td> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">0</td> </tr> <tr> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">-</td> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">2</td> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">6</td> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">0</td> <td style="padding: 0 10px;">+</td> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">5</td> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">4</td> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">5</td> </tr> </table>	4 14	5	4	5	+	2	8	5	-	2	8	5	+	2	6	0	-	2	6	0	+	5	4	5		
4 14	5	4	5	+	2	8	5																			
-	2	8	5	+	2	6	0																			
-	2	6	0	+	5	4	5																			

3. Определи го непознатиот собирок и направи проверка.

а)

+	4	5	3
-	6	0	8

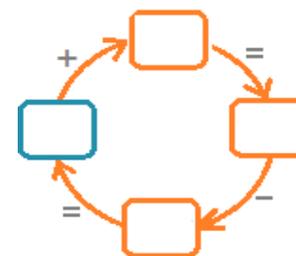
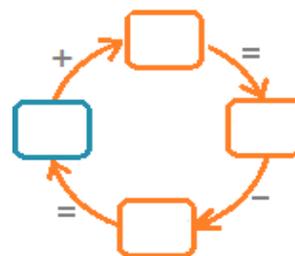
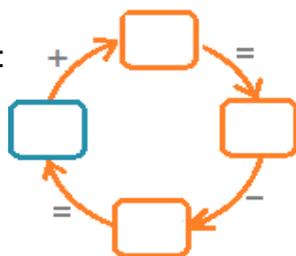
б)

3	8	8
+		
7	9	9

в)

+	1	3	8
-	2	9	5

Пресметка
и проверка:

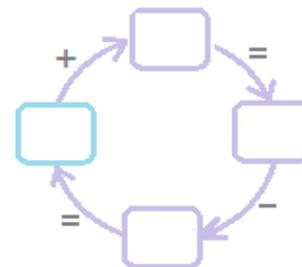

4. Определи го непознатиот собирок. Пресметувај во тетратката и проверувај.
Потоа пополни ја табелата.

Собирок	22		115		386		209		199
Собирок		82		556		429		233	
Збир	40	282	117	1000	746	840	718	444	1000

5. Ведрана замислила некој број.
На тој број го додаде бројот 178
и го добила бројот 415.
Кој број го замислила Ведрана?

Решавање и проверка:

ОПРЕДЕЛУВАЊЕ НЕПОЗНАТ НАМАЛЕНИК

Замислив еден број. Од него го одземав бројот 19 и го добив бројот 7. Кој број го замислив јас?

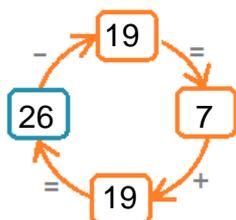

Ако со намалување на некој број за 19 се добива 7, тогаш со зголемување на бројот 7 за 19 се добива почетниот број.

Пресметуваме:

$$\begin{aligned} \square - 19 &= 7 \\ \square &= 7 + 19 \\ \square &= 26 \end{aligned}$$

Проверуваме:

Јас го замислив бројот 26.

Намаленик		?	
Намалител	Разлика	19	7

Непознатиот намаленик е еднаков на збирот на намалителот и на разликата.

1. Определи го намаленикот и направи проверка.

$$\square - 250 = 608$$

Проверка:

Пресметка:

$$\square = 608 + 250$$

$$\square = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$\square - 534 = 219$$

Проверка:

Пресметка:

$$\square = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$\square = \underline{\hspace{2cm}}$$

2. Кој е намаленикот? Пресметај и обој го полето со точниот намаленик!

а) $\begin{matrix} 214 \\ 224 \end{matrix} - 79 = 135$

б) $\begin{matrix} 817 \\ 818 \end{matrix} - 452 = 365$

в) $\begin{matrix} 332 \\ 322 \end{matrix} - 265 = 57$

3. Определи го намаленикот ако намалителот е 457, а разликата е најмалиот непарен трицифрен број.

Решавање и проверка:

Одговор: Намаленик е бројот .

ОПРЕДЕЛУВАЊЕ НЕПОЗНАТ НАМАЛИТЕЛ

Зарина е водач на училишната екипа атлетичари во која има вкупно 20 члена.

Еден ден од тренингот си заминал дел од членовите. Останале само 6 члена.

Колку члена заминале од тренингот?

Ако со намалување на бројот 20 за некој број се добива бројот 6, тогаш тој број е разликата меѓу бројот 20 и бројот 6.

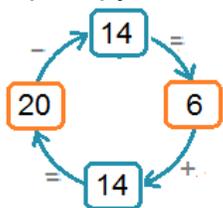
Пресметуваме:

$$20 - \square = 6$$

$$\square = 20 - 6$$

$$\square = 14$$

Проверуваме:

Од тренингот заминале 14 члена.

намаленик		20	
намалител	разлика	?	6

Непознатиот намалител се наоѓа кога од намаленикот ќе се одземе разликата.

1. Определи го намалителот и направи проверка.

Намаленик	75	234	953	775	629	1000	408	990
Намалител								
Разлика	50	34	600	135	59	7	299	5

2. Роботот на Ники го намалува бројот 767 за некој број и пресметува.

Определи го намалителот и запиши.

3. Пронајди го намалителот и запиши го на точното место.

$$532 - \square = 142$$

$$641 - \square = 346$$

$$568 - \square = 321$$

МАТЕМАТИЧКИ ПРИКАЗНИ СО СОБИРАЊЕ И ОДЗЕМАЊЕ

1. Јордан сака да си купи лектира и комплет моливи.
Лектирата чини 542 денари, а комплетот моливи чини 69 денари.
Тој плаќа со една банкнота од 1 000 денари.

- а) Колку денари изнесува сметката за лектирата и комплетот заедно?
- б) Колку денари треба да му вратат на Јордан по плаќањето на сметката?

Решавање:

Одговор: а) _____

б) _____

2. Ирина имала 655 денари. Дедо ѝ ѝ дал уште 250 денари. Од парите што ги имала, Ирина купила комплет за цртање за 379 денари. Колку денари ѝ останале на Ирина?

Решавање:

Одговор: _____

3. Учениците од училиштето во коешто учи Милена ќе одат на театар.
Попладневната претстава ќе ја гледаат 235 ученици.
Вечерната претстава ќе ја следат за 49 помалку ученици отколку попладневната.
Колку вкупно ученици од училиштето ќе ја гледаат претставата?

Решавање:

Одговор: _____

4. Ида, Зоја и Емил играат игра со погодување броеви.

а) Ида го замислила бројот што е за 375 помал од бројот 801.

Кој број го замислила Ида?

Решавање:

Одговор: _____

б) Зоја го зголемила бројот на Ида за 127. Кој број го добила Зоја?

Решавање:

Одговор: _____

в) Емил го намалил збирот на броевите на Ида и Зоја за 99.

Кој број го добил Емил?

Решавање:

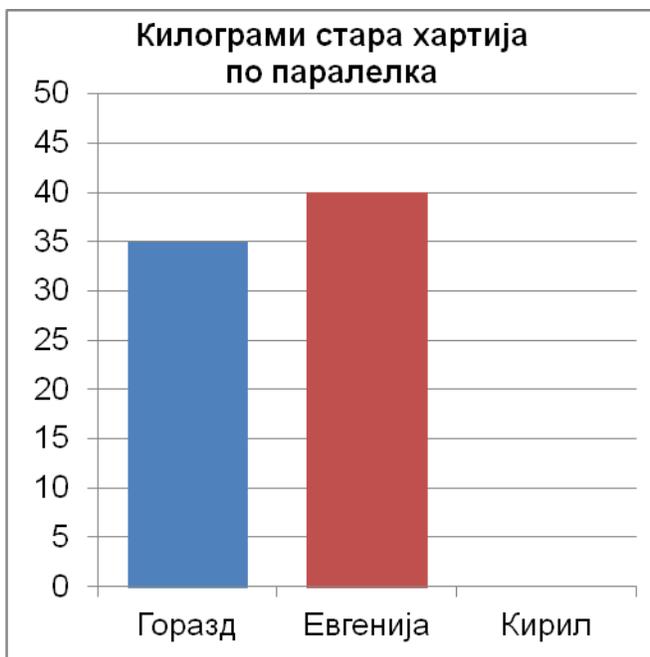
Одговор: _____

5. На столбестиот дијаграм треба да биде претставен бројот на килограми стара хартија собрана во секоја од паралелките во кои учат Горазд, Евгенија и Кирил.

Во сите три паралелки заедно биле собрани вкупно 120 килограми.

Прочитај ги податоците и пресметај колку килограми стара хартија биле собрани во паралелката на Кирил.

Според пресметката, нацртај го столпчето за паралелката на Кирил.

Математика за трето одделение

Издавач: Биро за развој на образованието

Уредник: Абдулфета Фетаи

Автори:

Слаѓана Јаќимовиќ

Ирена Богданоска

Мендима Алиу

Стручна поддршка:

Рајмонда Неџири, координатор

м-р Сања Пачемска

Даниела Тачевска Николов

д-р Лидија Кондинска

Лектор: Александар Здравевски

Година на издавање и печатење – 2024

Место на издавање - Скопје

Електронско издание

CIP - Каталогизација во публикација
Национална и универзитетска библиотека "Св. Климент Охридски", Скопје

373.3.016:51(035)=163.3

ЈАКИМОВИЌ, Слаѓана

Математика за трето одделение [Електронски извор] / Слаѓана Јакимовиќ, Ирена Богданоска,
Меңдима Алиу. - Скопје : Биро за развој на образованието, 2024

Начин на пристапување (URL):

https://brogovmk-my.sharepoint.com/:b/g/personal/bro_macedonia_bro_gov_mk/Ead60xFR7GpltcvyeAdo6ckBQzG36hiKNtI0XoL9N16xJg?e=L1LVMy.

- Текст во ПДФ формат, 95 стр., илустр. - Наслов преземен од екранот. - Опис на изворот на ден
23.04.2024

ISBN 978-608-206-169-6

1. Богданоска, Ирена [автор] 2. Алиу, Меңдима [автор]

COBISS.MK-ID 63553797